

5011

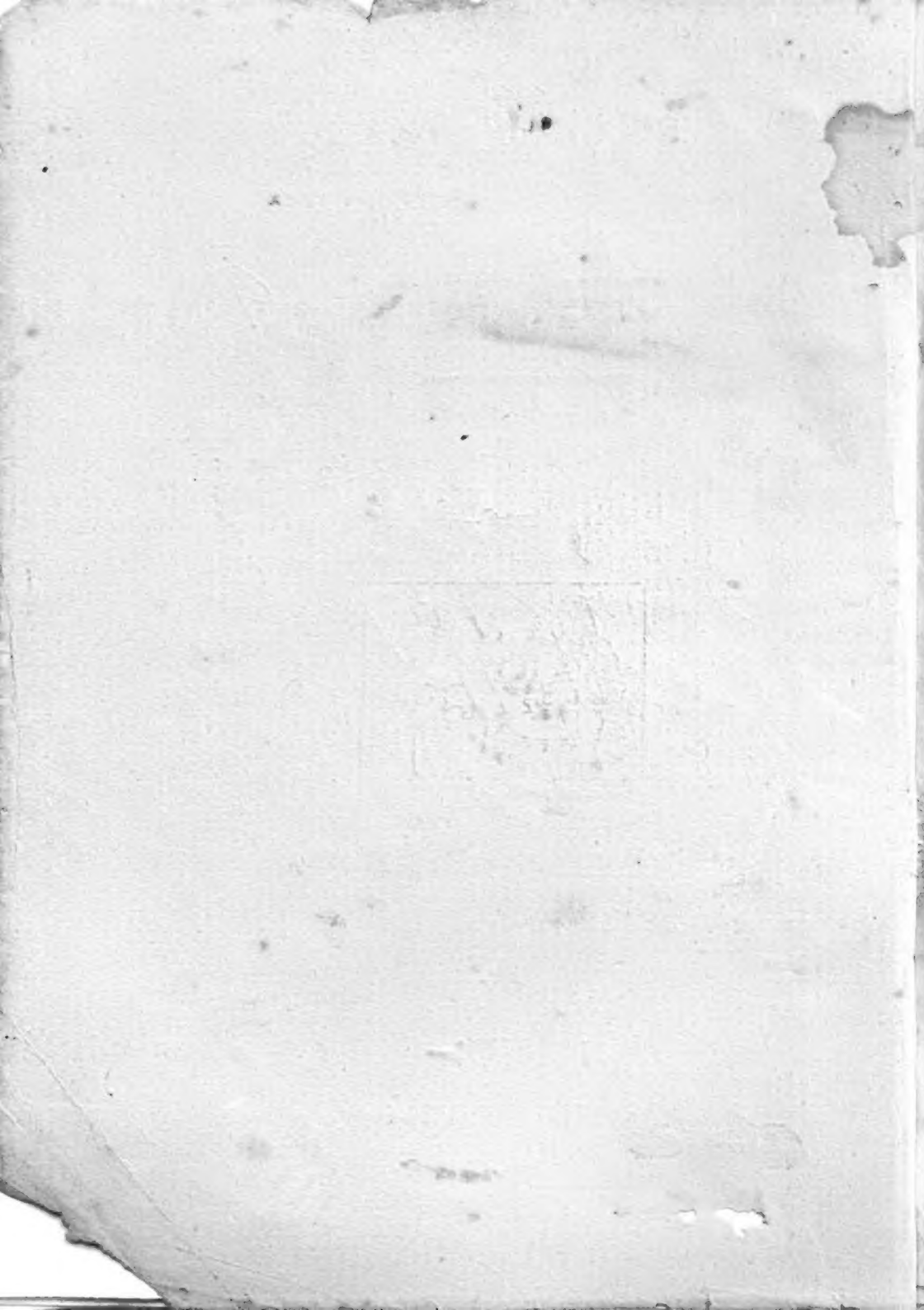
अष्टवैतराग

महात्म्य

प्रकाशक:-

धर्मराज बज्राचार्य

अष्टवैतराग महात्म्य

महात्म्य महात्म्य

प्रकाशक:-

धर्मराज बन्नाचार्य

५१

सफू दैगु थाय्:-

धर्मरान बज्राचार्य

१४६, इवाहाचोक, प्यंगथां, यल-१७

बुद्ध सम्बत - - २५२४

नेपाल सम्बत - - ११००

विक्रम सम्बत - - २०३७

मुद्रक:-

मञ्जुश्री प्रिन्टिङ्ग प्रेस

इखाछे, आनन्द बहाल,

सलितपुर, फोन २१५०८

जिगु छत्वाखँ

संसार परिवर्तनशील खः । थोकन्हे विश्वे सकभनं
अशान्तीया फसँकयावया च्वंगुपाखँ त्योःमत्यो, धर्म-अधर्म, ज्यू-मज्यू
छुंहे विवेकबिचार मदयावल । खालि नये, त्वने, द्यने जक जुल ।
श्व छुजुया अशान्तिा फसँकया च्वंगुयाके अभिमान छताजक बढे
जुयावया च्वन । श्व फुक्क खँ सिकेत भगवानं बुद्ध आज्ञादयेका
बिज्यागु धर्मशास्त्र अबदान दयेका धर्मोपदेश नेनेगु अथवा कनेगु
खः । थुजोगु सफू इःले इःले प्रकाशित यायगुहे ज्ञानिजनपिनीगु मुल
बिचार खः ।

धन्य धन्य ! स्वगोत्रदाजु हेमराज बज्राचार्यया सुपुत्र यल,
गावाहाः त्वा, यशोधर महाबिहार निवासी श्री धर्मराज बज्राचार्यं
प्रकाशकयागु श्री ज्योतिलिङ्ग उत्पति जुया बिज्यागु “अष्ट
बैतराग” या च्यागू अध्याय सफू पिक्कायत मागु आर्थिक खर्च व
श्रद्धालु भक्तजनपिनी पाख्ये वगु व हानं मगागु माक्क थःम्हहे
तया नेपाल भाषा सफू प्रकाशित यागुलि आपालं हर्षताया ।
वेकनं शुद्धचित्तं याना हृदययात चकका बिज्यात । उकिं वेकयात
जिगु दुनुगःलनिस्स्ये सहस्रवाद आशिका व धन्यवाद बिया च्वना ।

२०३७ अधिक जेष्ठ दशमी

कमलराज बज्राचार्य

बुवाहाः, भगवान्चोक ।

जिगु धाःपु

खला कीत न्ह्यागुहे धर्म कमंयासानं श्री बु. ध. सं. त्रिरत्नया
शरणे मवकं कीपि च्वे श्री. प्र. मा. याना यकुमां फल प्राप्त
मजू । कीसं खनाकि न्हापान्हापायापि तथागतपिसँनं अष्टमीव्रतदना
बोधिज्ञान लाना तरे जुया वनाच्चन । उकि कीसं नं न्येना,
स्वयातयागु आधारं स्वयम्भू पूराण ग्रन्थपाखे पिहाँवयाच्चंगु थुगु
अष्ट बैतरागया महात्म्य पुराणे गथे श्री कल्लणामयं सकलयात
उद्धारयाना विज्यागु खः, वथ्यैतुं कीसन थुगु सफूल उल्लेखयाना
तःगु धर्म-ज्ञान बुलि दु, उलिहे सिइका-थुइका ज्ञान प्राप्त याना
कायेमाल धंगु कीसं मनं तुने माल ।

खजा जित न्हापांनिस्येहे पुलां पुलुंगु सफू स्वयंगु, व्वनेगु इच्छा
खः । वहे इच्छां थुगु सफूयाकनं पाठकवर्गया न्ह्योने तयफुगु खः ।
उकिसनं थुगु चिकीचा धंगु सफू प्रकाशित याय्त माक्कग्वहाली यान
विज्यामत्त स्वगोत्रया दाजु श्री कमलराज वज्राचार्यनं खः । नापं थुगु
श्री अष्ट बैतरागया स्नान, दान यायेगु व बोधिसत्त्वपि बिराजमान
जुया च्वंगु स्थान व नां श्री हिरण्यवर्ण महाबिहारया वज्राचार्य
श्री हर्षरत्न पाखे प्राप्त जूगु खः । उकि वेकपिन्त जिगु हृदयनिस्ये
धन्यवाद बियाच्चना ।

पुनः थुगु सफू प्रकाशित याय्त आर्थिक स्वरूप सहयोग
प्रदानयाना विज्यापि / दीपि भाजुपिन्तनं जिगु दुनुगःलनिस्ये
धन्यवाद दु । गुगु आर्थिक सहयोगयाना विज्यापिदिपिनिगु नां थाय्,
दां तका सफूया अन्तिम पानास तयागु दु ।

अन्त्ये, थुगु सफूल आखः दंगु, मगागु, अपोगु अशुद्धगुनं, दयफु ।
व्वना विज्याईदिपि सज्जनवर्गपिसं शुद्धरूपं व्वनीधंगु आशायानागु दु ।

गुंलापार २०३७

बिनित-

१४६, इवाहाचोक, प्यंगथां, यल-१७

प्रकाशक

धर्मपाल न्येना

धत्तः पौ

नां	पौ
१. मणिलिङ्गेश्वर	१
२. गोकर्णेश्वर	१७
३. कीलेश्वर	३१
४. कुम्भेश्वर	३९
५. गोपालेश्वर	४७
६. फनिकेश्वर	५८
७. गन्धेश्वर	६५
८. विक्रमेश्वर	७५

श्री गुरुदेव
 श्री गुरुदेव (१)
 श्री गुरुदेव (२)
 श्री गुरुदेव (३)
 श्री गुरुदेव (४)
 श्री गुरुदेव (५)
 श्री गुरुदेव (६)
 श्री गुरुदेव (७)

अष्टबोधिसत्त्व वैतराग स्नान सार्दाम

१. मणिलिङ्गेश्वरः— श्री मैत्रीय बोधिसत्त्व
स्नानः— दाफ स्वां दानः— पिण्डपात्र, स्वेत वस्त्र ।
२. गोकर्णेश्वरः— श्री गगनगञ्ज बोधिसत्त्व
स्नानः— अणोस्वां दानः— ताम्रभाण्डे, न्यातावीही, नीलवस्त्र ।
३. किलेश्वरः— श्री समन्तभद्र बोधिसत्त्व
स्नानः— तुयुगुं तु दानः— तुयु अभरातीस्वां, पीतवस्त्र तुयुगुहामोतया दान ।
४. कुम्भेश्वरः— श्री बज्रपाणी बोधिसत्त्व
स्नानः— म्हासु पालिजात स्वां, दानः— सिन्हा वा पञ्चपक्वानमही ।
५. गोपालेश्वरः— श्री मञ्जुघोष बोधिसत्त्व
स्नानः— अजफुली स्वां, दानः— न्याताफलफुल, बोतायतया दान ।
६. फनिकेश्वरः— श्री सर्वणीवर्ण विष्कुम्भी बोधिसत्त्व
स्नानः— तुल्सीहस्वां, वा कर्णवीरपुष्पदानः— सिजयापात्रे पञ्चामृतचाकुतय ।
७. गन्धेश्वरः— श्री क्षितिगर्भ बोधिसत्त्व
स्नानः— तुयुगु उफोस्वां, दानः— वह्यापाडपात्र, रक्त वस्त्रतयाया ।
८. विक्रमेश्वरः— श्री खगर्भ बोधिसत्त्व
स्नानः— धम्वा वा कपुसिन्हास्वां दानः— सुवर्णपिण्ड पात्रे रत्नतया दान ।

श्री बोधिसत्त्वविं बिराजजुया बिज्यागु भूमि

१) प्रमुदिता भूमि	मैत्रीयगञ्ज
२) विमलभूमि	गगनगञ्ज
३) प्राभाकरी भूमि	समन्तभद्र
४) अचिष्मती भूमि	बज्रपाणी
५) सुदुर्जया भूमि	मञ्जुघोष
६) अभिमुखी भूमि	सर्वणीवर्ण
७) दुरंगमा भूमि	क्षितिगर्भ
८) अचला भूमि	खगर्भ ।

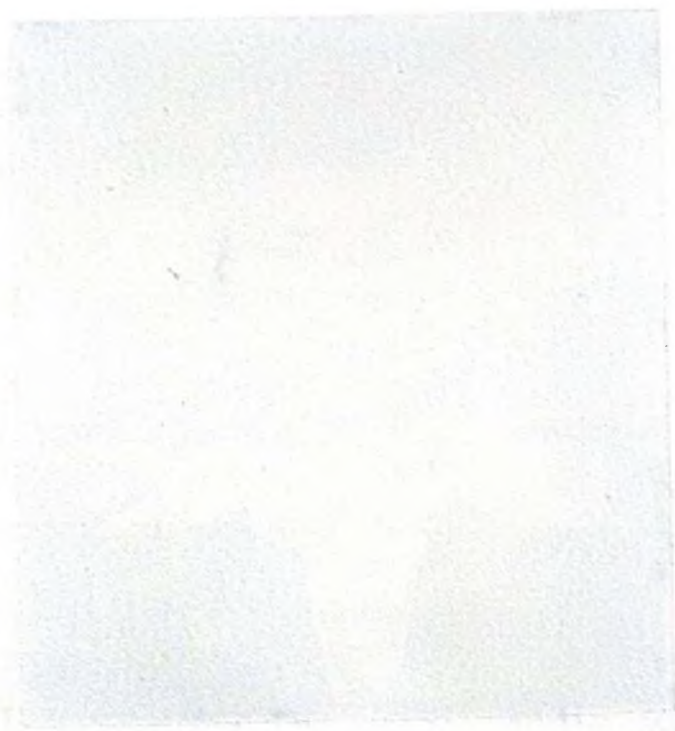

प्रकाशक:-

धर्मराज बज्राचार्य

जन्म नेपाल संम्बत १०६०

वि सं १९९६ कागुण कृष्ण एकादशि

—: ज्ञानाकार

ज्ञानाकार ज्ञानाकार

ज्ञानाकार ज्ञानाकार

ज्ञानाकार ज्ञानाकार

१. मणिलिङ्गेश्वर

ॐ नमो रत्न त्रयाय । परापूर्वकाले ऋकूच्छन्द भगवान्
धर्माकर राजायात आज्ञा दयका बिज्यात । गथे आज्ञा
देका बिज्यात धासा हे राजन ! धर्माकर छं एकचित्त
याना न्यो ।

परापूर्वकाले नेपाल मण्डले शाक्यकेतु धयागु
नगर छगू दयाचोन । व देशे ब्रह्मदत्त धयाह्य राजा
छह्य दया चोंगु दु । व राजाया पुत्र अत्यन्त
स्वभायमान जुया चोंह्य मणिचूड धका नाम प्रख्यात
जुया चोंह्य राजकुमार छम्ह दु । थुम्ह राजकुमार युव्रा-
नावस्था जुया वसेली निर्गड धयागु जज्ञयाना थःगु
मास्स राक्षसयात भोजन याके धुँसेली तपोवने बना
तपस्यायाय धयागु निमिते बिज्यात ।

उगु अवस्थाय हिमालय पर्वतया चोकास अत्यन्त
मनोहरजुया बाँलाना चोंगु छगू बनदया चोन । थुगुहे
बनेसं मणिचूड राजकुमारं थःगु मनोरथपूर्णयाये धयागु
निमिते उगु बनेस बिज्याना, श्री बुद्ध धर्म संघ त्रिरत्न

यागु नांकया अनुत्तर सम्यक सम्बुद्धयागु तःधंगु बोधि
 ज्ञान प्राप्त याये धका इच्छायांना तपस्या यात । थुगु
 प्रकारं तपस्या यांना च्वं च्वं प्यदँ खुदँ दयावसेलि
 छन्हुयादिने दूस्पसह राजाया देशे तचोतहे माहामारी
 रोग उत्पति जुया वयाचवन । थजागु बखते दूस्पसह
 राजां बिचार यातकि आःधासा मजिल, थव जिगु देशे
 माहामारी रोग उपद्रव ज्वीन आः छुयासा ठिक ज्वी
 धका बिचार यांना धालकी - गुगु हिमालय पर्वतया
 ववसं चवना तपस्या यांना चोना चोंम्ह मणिचूड
 राजायागु क्षनेच्वंगु मणि कयाहवा वहे मणि सिला
 वगु उगु लखं थव जिगु देशे हाहायाना बिल धासात्तिनि
 थुगुजुयाचोंगु महामारी रोग शान्त जुई धका ज्योतिष
 जुयाचोंपि, पुरोहित जुयाचोपिसं धया हनु खँ दूस्पसह
 राजां न्यना, तत्कालहे न्याम्ह ब्राम्हण दूतपिन्त सःता
 हया थःगु न्ह्योनेतया थुगुप्रकारं आज्ञा देकल- हे ब्राम्हण
 गणपि ! छिमिसं याकनंहे वना मणिचूड राजा याके
 चोंगु छगु मणि छग फोना हकि धका थथ्ये भाज्ञादेका
 बिज्यात ।

थनंलि राजाया आज्ञा न्यना ब्राम्हणगणपि अनं
 प्रस्थान जुयावन । थथ्ये थव ब्राम्हणगणपि गुम्ह मणिचूड

राजा तपस्यायाना चोंगु थायखः, अन पबंते थ्येकहे थ्यंक वन । हे मन्त्रीय ! उगु अवस्थाय थ्व तपधारो मणिचूड राजां वयाचोपि न्याम्ह ब्राम्हणगनपि थःगु थासं याननिसें खना सःता थःगु आश्रमे बोनाहया उगू अन बनयागुफलमूल स्कन्ध आदि हया न्ह्योनेतया पाहुना याना थुपि ब्राम्हणपिनिगु ख्वास्वया आज्ञा दयकल ।

हे ब्राम्हणगनपि ! थन्यागु अघोरगु बने छाँय् छल-पोलपि थपायचो कष्टयाना बिज्यानागु छु कारण बिज्यानागु? थ्व खँ सम्पूर्णहे जित् आज्ञा दयका बिज्याहुँ धका विन्तोयात । थुलि मणिचूड राजां विन्तियाना धागु आज्ञा खँन्यना ब्राम्हणगनपिसं आज्ञा देकल ।

हे महाराज ! न्यना बिज्याहुँ मेताकारने मखु जिपि थन वयागु, छाँयधालसा गुगु दूस्प्रसह देशे महामारो रोग उत्पति जुया वयाचोन । थ्व रोगंकया असंख्यहे महाजनपि व दुनियागणपि आपालंहे मृत्यु जुया च्वंगुलि, हे महाराज ! थथे जूगुलि दूस्प्रसह राजाया देशे सकभनंहे उगु उप द्रब, भय शान्त यायया कारणेसं छल्पोलयाके च्वंगु अत्यन्त उत्तम जुया च्वंगु मणि छग फोने धका वयागु खः ।

हे महाराज ! छल्पोलं श्व सत्वप्राणिघात जीवदान
 बिया बिज्याई निमित्ते थःगु सिरिच्चंगु मणिदान बिया
 प्रसन्न जुया बिज्याहुँ । हे महाराज ! छल्पोल महादाता-
 धारी पूण्यात्मा, महात्यागी सकलसत्वया उपरेसं तःधंगु
 दया कृपा तथा बिज्यायमाल, हाकनं दशदिशा सकभनहे
 छपिनीगु नाँ प्रख्यातजुया बिज्याना च्वंम्हथथिम्ह छपिसं
 जिमित करुणा कृपातया जिपि वयागु कार्य साफल्य
 याना बिज्याहुँ । जिपि जूसा छपिगु मणिजोना तत्कालहे
 दूस्प्रसह राजाया राज्यस वना छपिगु सिरोमणियात
 लखंसिला वलखँ अनराज्ये सकभनहे हाहायाना बिये,
 उगु अवस्थायतिनि अन व माहामारी रोग शान्त जुया
 क्षनमात्रंहेमदया वनीधका थथे श्व ब्राम्हणपिसं धागु खं
 न्येना गुम्ह तपधारी मणिचूड राजा थःगु मन
 समाधान याना आज्ञा दयका बिज्यात । गथेधासा

अहो आश्चर्य ! ताकालँदत जि इच्छा याना
 वयागु थौं जिगु मनोरथ पुरेयायत वपि ब्राम्हणपिसं
 धागु खँ न्येना मात्रंहे श्व ब्राम्हणपिके जूसाँ अत्यन्तहे
 मायातया भावयाना थःगु मन चिन्तनायात ।

अहो आश्चर्य ! धन्य धन्य जिगु भाग्य छम्हे
 सिगु कारणे श्व शरीरे दयाचोंगु लाः, ही, दा, पर्यन्त

दान बिद्या, थौंयागु दिने थुलिमछि प्राणीयात उद्धार
 जुयीगु उपरे थ्व जिगु सिरोमणी नक छाँय मविषगु
 धका मनयात दूढ याना सम्यक ज्ञान लायगु ईच्छ
 याना थुम्ह ब्राम्हणपिन्त दानबी धका भाःपा मणिचूड
 राजां ब्राम्हणगनपिन्त सःता आज्ञा देका बिज्यात ।

हे ब्राम्हणगनपि, हथाचाया बिज्याय मते थौंयागु
 दिने छपिनि दूस्पसह राजाया मनोरथ जि पुरेयाना
 बि । हाकनं थ्व जिगु सिरोमणी दान बिद्या छपिनिगु
 कार्यनं सिद्धयानाबी । थौंयागु दीने थ्व असारगु शरीर
 यात सारगु शरीर यानाबी ।

हे ब्राम्हणगनपि ! हाकनं थौंयागु दिने सकल
 सत्वप्राणीयागु उपरे सर्वरोग शान्त याये, अले
 दानवारमीतापूर्णयां, मारगनपिन्त कम्पमान जुयके
 संसारया समुद्रं पाइ तरे ज्वी । थौंयागु दिने बोधि
 ज्ञानया समिपे थ्यंके । थौंयागु दिनेहे सकलसत्व
 प्राणीया उपरे थ्व शरीर तोते जुल । जि न्हापानिसेहे
 प्रार्थनायाना तयागु, थौंया दिने पूर्ण याय्गु जुल । थ्व
 जिगु शरीर फाया मणीया हा स्वकचा दया च्वंगु,
 असंख्य गुण दया च्वंगु । थुगु मणीयाहा छपुलिना जित

आपा कष्ट जुसा फक्क धैर्ययाना, सत्व प्राणीयात
उधदार याययाकारने, थव जिगु जीव सहोत मणोदान
याय धका तत्कालं सुवर्णया कलश कयाहया, थुपि
न्याम्ह ब्राम्हणपिनीगु न्होने आज्ञा देकल ।

हे ब्राम्हणगणपि छल्पोलपिसं धाः बिज्यागु,
जिनं ताकालंबह मने कल्पना याना तयागु खः । थौं
थुगु मतारथ छल्पोलपिसं पूर्ण याय्त बिज्यात धन्य
धन्य छल्पोलपि, जि जूसा सकल सत्व प्राणीया कारने
थव जिगु शरीर दान याये । थुगु दान यानागु पुण्यं
थौं जित राज्य अष्ट ऐश्वर्य लायया कारने नं
मखु । हानं महा भागिमानो जुयगु इच्छान मखु ।
स्वर्गलोके जन्म कया आनन्दं चोने देमा धका इच्छा
यानागुनं मखु । थव दान यानागु पुण्यं त्रायात्रिश
भुवने, देबराज इन्द्र जुया चवनेगु कामनानं मखु । महा
भुवनया स्वामी चतुर्मुख ब्रम्हा ज्वीगु इच्छा नं मखु
हाकनं चक्रवर्ती राजा जुया थुगु पृथ्वी मण्डले राज्य
भोग याय्गु इच्छानं मखु । छायधासा थव दान यानागु
पुण्यया प्रभावं जि अनुत्तर संम्यक संबृद्धया ज्ञानलाना
मोक्ष मलापिन्त मोक्ष लाके कयेमा । रोगंकया च्वंपिन्त

रोग शान्त याये फयेमा । गतिमलाना चोपिन्त गतिला
का छोय फयेमा । जि सत्य प्रतिज्ञा यानागु साफले
जुयेमा पुनर्वार हाकनं दुस्प्रस राजाया राज्यस प्रजालोक
वृद्धि जुयेमा । जिनं कल्पना यानागु पूर्णजुया बोधिज्ञान
लाये फयेमाधका थुगु प्रकारं कल्पनायाना थुम्ह मणिचूड
राजां ब्राम्हणगणपिन्त ल्हाहाति लंछ धारा हायका
संकल्पयाना बिज्यात ।

थुगु प्रकारं मणिचूड राजां थःगु शिरोमणी
संकल्प यासैलि, थुगु पृथ्वी मण्डले खुता प्रकारं कम्प जुल
पुनर्वार, हाकनं जम्बुद्विपे सकभनं आकुल व्याकुल मचे
जुल । हाकनं चन्द्र सूर्य बागु तेज हीन जुल । दशदिशा
सकभनहे उरोबबल जुल । हाकनं दशदिशास अग्नेछोल
आकाशे देवलोकविसै दुन्दुभि बाजा थाना हल । हाकनं
समुद्र, बागमती चिचिधंगु खुसोनं लः मन्ह्याना चोन ।
हाकनं सिमा, स्वाँमास च्वंगु स्वाँतनं हाया वन । आकाश
मार्ग अप्सरादिगण स्वबयाचवन । हाकनं सिसाफलमास
सया च्वंगु फलत फुकहे हाया वन । बने च्वपि धूँ, सिंह,
चला झंग-पंछीगणरि सकलें त्राहिमानं ग्याना डखेंथु खें
बवया वना चवन । पुनर्वार जम्बु द्विपे बासयाना च्वमा
चोपि सकल मनुष्यगणपिफुकसियो खाया चेष्टा मदया

आकाशे जक थःस्वया, मने त्रासचाया; अथेयाये थथेयाये
मदया चःति भुसुभुसु वेका तोले जुया चवन । हाकनं
हिमालय पर्वते बासयाना च्वपि यक्षलोक, गन्धर्वलोक,
किन्नरगणपिन्त तचोतं दुःखशोकंकया बिशब्दरदंबिलाप
यानाहल । गुकथं बिलापयात धाःसा हाहाः गुजोगु दुःख
कष्टनल । थौंया दिने फुक्क गुनं परिपूर्ण जुया बिज्या-
कह्य महाकरुणाया आत्मा जुया बिज्याकम्ह सकलस्त्व
प्राणीयाडपरे करुणा कृपा, तथा च्वंम्ह, थथिम्ह मणिचूड
राजां थौंया दिने मृत्यु ज्वीम्हथें चवन धका हाहाकारं
म्हया बिलापयाना हया चवन । पुनर्वार, आकाश
मार्गनं शक्र, ब्रम्हा, लोकपाल प्रमुखं आपालं कोटां-
कोटो देवजोकगणपिसं धालकि हाहा थौं मणिचूड
राजां अति तःधंगु, भयानकगु. कर्मयाये त्यन । थ्व
स्वय्हेमादर्शन यायेमा धका सकल देवलोकगणपि मुना
सोवयाचवन । थुगु अवस्थायकि मणिचूड राजां जूसां,
ब्राम्हणगणपिनिगु रहाहातेसं लंख धारा हापका
आज्ञा देका बिज्यात ।

हे ब्राम्हणगणपि ! छल्पोलपिसं न्यना बिज्याहुँ
थ्व जिगु शरीरे च्वंगु मणिया हा जूसां ज्योनूनख्यें
दिना च्वंगुडु । छगु कचा हा चस्वाले दिना चवन ।

थथे दिना च्वंसांतवि कष्ट मचाया । हे ब्राम्हण-
गणपि ! छल्पोलपिसँ थ्व जिगु कपा फाया ढगु मणि
यागु हानापं चफुनाकया जिगु ल्हाहाति तया बिज्याहुँ,
अले जि छल्पोलपिन्त दान वो ।

हे ब्राम्हणगणपि ! बिस्तारयाये मते । याकनंहे
थ्व जिगु कपाले फाया बिज्याहुँ । छपिनि मनं तुनागु
मणि कया बिज्याहुँ घका आज्ञादेका बिज्यात ।

थथे मणिचूड राजां सकलसत्त्व प्राणीया उपरे
करुणा चित्त उत्पति जुया, अत्यन्त निर्मलगु ल्लोहया
फाँतस बिज्याना, पूर्वस खातया, म्हँ तःस्वाना. थःगुम्हे
दक्वहे बल पिकया, पुलि निगोया दश्वी मन दिका
थःगु ल्हाहा निपां ज्योनुनिख्ये फया, शंख प्वीथे
म्हुतु च्वांमुसे चोका फक्को धैर्ययाना आज्ञा देकल ।

हे ब्राम्हणजू छल्पोलपिसंविस्तारयाना बिज्याथ
मते, याकनं बिघ्न मदेक, थ्व मणि लिक्कया बिज्याहुँ ।
जि चित्त धैर्ययाना चोनेधुन धका धया मनं मनं
वोधिज्ञान लायगु प्रार्थनायाना, मिखा निपां हे तिसिना
तयार जुया सूम्क च्वना बिज्यात ।

थनंलि थुपि न्याम्ह ब्राम्हणगणपिसँ थुम्ह महा
धर्मत्मा जुया बिज्याना च्वंम्ह राजाया कपाले कःति
फायगु बाञ्छायाना, अत्यन्त ज्वयाच्वंगु उगु कति
राजाया कपा फायेत तयार जुया इपि न्याम्ह ब्राम्हण
गणपिसँ चाहुला च्वन । उगु आश्रमे बिज्याना च्वंम्ह
वन देवतापि बया थुम्ह मणिचूड राजां थथिगु तःधंगु
कर्म यायत्यंगु स्वया, बधक ब्राम्हणपिसँ कोमल शरीर
जुया बिज्याकम्ह, राजायात प्रहार याये त्यंगु स्वया
थुम्ह वन देवतां उगु दुःख सहयाये मफया व ब्राम्हण
पिनिगु न्ह्योने धाल-

हेब्राम्हणगणपि हाहाकष्ट थौंयागु दिने छिमिसं
छाय् थजागु पाप कर्म याय् त्यनागु । थ्व राजाजुसां
अति करुणात्मा, सकलसत्त्व प्राणिपि खना दया दुम्ह
थथिम्ह राजायात छुं कारण मदेकं गथे प्रहार याये
त्यनागु धका थथे वन देवतां ब्राम्हणगणपिन्त धाल ।
थथे वन देवतां धागु वचन न्यना मणिचूड राजां वन-
देवता यात आज्ञा दयेका बिज्यात ।

हे वनदेवताछपिसँ थ्व खँ छता धया बिज्याय्मते ।
हे वन देवता ! छपिसँ थ्व याचकपिन्त गने मत्ये,
जिनं बोधिज्ञान लायगु कार्यस विधन याना बिज्याये

मत्थे । न्हापानं जिं थ्व शरीर दानयाये त्यना
बने छपिसं गना बिज्यात । हे बन देवता ! थ्व जिगु
कार्यछतास छपिसं बिघन मयासा, थथेहे जित बोधिज्ञान
प्राप्त ज्यो । हे बनदेवता थौं जिजूसं लक्षण प्रमाणं
थ्व शरीर त्यागयाये धुन । सुनानं थुके बिघन बाधा
यायमदु । अर्थात् याये दंमखु । हे बनदेवता थौं छपिस
गुलि गुलि बिघनबाधा यायत्यन । उलिउलिहे बोधि
ज्ञान लायगु तापाना वनी । न्ह्योने वया च्वंगु बोधिज्ञान
यात छपिसं थौं गना बिज्याय मते धका थथे राजां
आज्ञादेका बिज्यात ।

थुलि राजाया आज्ञा नेना उम्ह बन देवतांजूसं
मणिचूड राजायात तसकंहे पराक्रमदुम्ह खः धका सोका
बन देवतां छुंहे मधासे सुम्क च्वन ।

थनंलि मणिचूड राजां ब्राम्हणगणपिनी न्ह्योने
आज्ञा देकल- हे ब्राम्हणगणपिं थन बिज्याहुं । एकनं हे
जिगु शरीर फाया मणि लिक्का बिज्याहुं धका बारं
बार थथे आज्ञा देका बिज्याना चोन । राजां थथ्ये
आज्ञा देकाचोंगु खँन्यना मग्यास्येहे थ्व ब्राम्हणगणपिसं
अतिहे जिल्हा जुया थुम्ह मणिचूड राजामा कपाले

सापहे जोयाचोंगु नःगु शस्त्रं थःगु कपाले फायका
 आपालँ कष्ट वेदना जुया वाकूछिना सहयाना, फक्कहे
 धैर्य याना ब्राम्हणपिनिगु उषरे दयातया, कष्ट
 जूसां सहयाना बिज्यात । थनंलि थ्व ब्राम्हणपिसं क्रोड
 पिकया अत्यन्त व्वाचुगू ह्लोंहते कतिचोला, मणिचूड
 राजाया कपाले उगु कतीनं फाल । थुगु अवसरे थुम्ह
 मणिचूड राजाया शीर अर्थात् क्षोनं रक्तधार बल.
 हिवाहा न्ह्यात पुनर्वार हेधमकिर थनंलि आकाश मार्ग
 बिज्याकपि देवलोकपिसं करुणा धयागु भ्याहेमदुपि
 ब्राम्हणपिसं, सास्नायाना शीरस तचोतंहेवेदना ज्वीक
 फागु स्वया देवलोकपिसं उगु वेदना जूगु थपिसं
 सहयाँ मफया विसब्दस्दं हाला खयाचोन पुनर्वार थनंलि
 थुम्ह त्यागीमणिचूड राजानं आपालँ वेदनाजूगु सहयाय
 मफया फक्क वाकूछिनां थःगु शरीरं थामेयायत व्वातुक
 पालींचुयाचोंगु वखते उगुल्वहं फातेये पालिख्वाय सोचाना
 चोंगु थोंया अद्यापि तकनंहे प्रतक्ष खनेदनी । थुगुप्रकारं
 व राजा यात कष्ट जूगु खना वस्वया, आकाशे कान्नर
 गणपि मनोहर किन्नर कन्यांगणपिसं स्वया आकाश
 हेनतूँ जलधारा हायका मणिचूड राजा यात सीतल
 यानाहयाचोन । पुनर्वार थनंलि मणिचूड राजाँ थःगुमनं
 आशीका याना धालकी जिनं थुगु वेदना कष्ट नय

चवनागु फुकहे जूसां थौं धैर्ययाय्, छायाकि सकलसत्त्व प्राणीपिनो उद्धार जुयेमा धैगु कामनां, पुनर्वार हाकनं जन्म राजायागु शासना नया च्वंपि, नरकेवना दुःख-सिया च्वंपि थजाथजापि सत्त्वप्राणी फुकहे, उजोगु नरकं थाहाँवया दुःखभोग याय् स्वाका तरे जुइका मोक्षफल लाय्फेमा धयागु कामनां । हाकनं सकलसत्त्व प्राणि-पेनिगु उपरे करुणाकृपातया थःगु जीव आत्मा त्यागयानागु पूर्णं अनुत्तर सम्यक्सम्बोधिज्ञान जिन लायेफेमाधयागु थःगु मनं प्रतिज्ञायानाव अत्यन्त वेदनाव्यूपि ब्राम्हण-पिने न्ह्योने थुगु प्रकारं आज्ञा दयेका बिज्याना च्वन ।

हे ब्राम्हणगणपि, छपि हथायचाया बिज्यायमते । बिस्तार बिस्तारं हे थ्व जिगु कपालेफाया बिज्यागुलि छपिनीपरिश्रम ज्वी, ह्लात्थानुई, हथाचाय् मत्थे, बिस्तारं फाया बिज्याहुँ घका भाज्ञा देका च्वन । पुनर्वार हाकनं आपालं वेदना सास्ति नकुगुलि थःगु मनयात थमंनतुं भरोशा बिया धाल- हे मन, हृदय छंजूसां ला, ही दान बिया मेपिनिगु प्राण रक्षा यायेया कारणे इच्छायाना च्वंगु ताःकालंहे दत । थौंया दिने छं इच्छायाना च्वंगु पूर्ण ज्वीन । हे हृदय हे मन ! छंजूसां थ्व जिगु शरीर तोता बनेमते । जिनं सकलसत्त्व प्राणी उद्धारयायगु

कारणे जि याकचाः दुःखसिया सकल देव, दैत्य मनुष्य
आदि सुगुम्हेस्यां थजागु दुःख मज्जोमा धका थुलि
जक धागु मात्रंहे मणिचूड राजाया गुगु वेदना शास्ति
जुया च्वंगु शान्तजुयावल । अले गुम्ह व दया मदुपि
निर्दयोपि ब्राम्हणपिसँ गथे २ राजाया शरीरे शस्त्र
प्रहारयात, अथ्य २ हे थुम्ह राजानं व ब्राम्हणपिनोगु
उपरे, हाकनं दुस्प्रसह राजाया प्रमुखं सकल प्रजागणपि
निगु उपरे नं क्षमाउत्पत्ति याना, थुगुप्रकारं दुःख कष्ट
यातनं, क्षेमाधारी जुया बिज्याकम्ह मणिचूड राजा-
यात स्वया थ्व न्याम्ह ब्राम्हणपिनी थिथो ख्वास्वया,
चिमीसंहे बोंबोंजाय्का आश्चर्य जुईका च्वन ।

थुगुबखते थ्व न्याम्ह ब्राम्हणपिसँ थिथो ख्वास्वया
सल्हायाना च्वंगु खना, दूष्प्रसह राजाया आज्ञापालन
याना गुम्ह क्षमाधारी मणिचूड राजाया कपाले शस्त्रं
फाया तचोतंहे हिबावय्का म्हनापंहे ह्याउंककिका थ्व
राजाया शरीरे क्षेनेच्वंगु मणिया हानापं ल्येथनाकाल ।

थथे गुगु पर्वते मणिचूड राजाया शिरोमणी लिका-
ल । उगु पर्वते मैत्रीयधयाह्य बोधिसत्त्व बिज्याना थःगु
शरोरं पञ्चरश्मी यागु तेज पिकया मणिचूड राजा
या शरीरेस्वया खय्का बिल । थुगु बखते व मणिचूड

राजा बिज्याना चवंगु गुगु ल्लोफा तज्याना स्वंकू तुक्रा
 जुईक मुया उगु मणिकया तेजंवगु ल्लोफायादुने तःले
 दुहाँवन पुनर्वार हाकनं, व ल्लोफाते मणिया तेज व
 श्री मेत्रीय वोधिसत्वया अङ्गं पिहाँवगु तेजश्वनिगुलिहे
 मिलेजुया श्रीवच्छवागु चिल्लुया ल्लोफा तज्यानाद्वहाँ
 वन । थौया अद्यापि स्वभायमान जुया चोंगु थासे
 लिङ्ग उत्पत्ति जुया मणिलिङ्गेश्वर धका नां प्रख्यात
 जुल ।

थनंलि मणिचूड राजायागु हिदक्वहे वनदेवो
 बिज्याना थःगु पात्रेफया लखे चुयके व्छोगु, गुगु
 व हि व लः मिलेजुया न्ह्यानाचवंगुलि थौया अद्यापिहे
 मणिरोहिनी धका नां प्रख्यात जुया चवन

हाकनं मणिचूड राजां तपस्यायाना मणिदान
 यावंगु निमित्तनं उगु थाँय्यानां छः मकारादि धयागु
 आखल उच्चारणयाना ९ गूता नां प्रसिद्ध जुया चवंगु
 दु । व गूता नां छु छु धासा— मणिपर्वत १ मणि
 रोहिनी २ मणिचैत्य ३ मणिलिङ्गेश्वर ४ मणिधारा
 ५ मणियोग्नी ६ मणिगणेश ७ मणिमाहाकाल ८
 मणिचूडहन ९ थुलि मकारादि धयागु आखलं उत्पत्ति
 जुगुथासे बिज्याना । मणिचूड राजां थःगु शीरे चवंगु

मणी थःगुल्हाहाते तया संकल्प याका दान बिल ।
हे धर्माकर ! थुलिमणिलीङ्गेश्वर बैतराग गुम्हेसित
मनुष्यपिसं शुद्ध चित्तयाना उगुमणिचूड डहने स्नानयाई
अजाबिमनुष्यगणपिन्त सकसितनंहे रागद्वेष, मोहमाया
आदि दक्क पाबमदया फुना शान्त जुया अन्तकालयसं
शुखावती भुवने वाशया बने दईधका श्री ककल्लन्द
भगवाननं धर्माकर धयाम्ह राजायात आज्ञादय्का
बिज्यात धका श्री शाक्यमुनी भगवानं मैत्राय बोधि
सत्त्व प्रमुख सकल शभालोकपिनिगु ख्वास्वया थुगु
प्रकारं आज्ञादयका बिज्यात ।

इति श्री स्वयम्भू पुराण मणिलिङ्गेश्वर बैतराग उत्पत्ति कथा
प्रथमोध्याय समाप्तम् ।

२. गोकर्णेश्वर

ॐ नमो रत्नत्रयाय । थनंलि श्री शाक्यमुनि
भगवानं हाकनं गोकर्णेश्वर बैतरागयागु महात्म्य आज्ञा
दय्का विज्यात ।

हे मैत्रिष ! न्योँ, पुरापूर्वकाले ऋकुछन्द भग-
वानं धर्माकर राजायात आज्ञादय्का विज्यागु खँ,
जिनं थुगु स्थाने चवना व्रतगर्णपि सकल सभा लोक-
षिन्त कन्ये त्यना ।

न्हापा पाँचाल धयागु देश नगर छगू दयाच्चवन ।
व नगरे राज्ययाना च्वंहा राजा वृषकर्ण धयाहा खः ।
व राजाया पुत्र गोकर्ण धयाहा राजकुमार छम्ह दु ।
थन्योगु अवस्थाय् व वृषकर्ण राजां न्यायनिती सिया-
च्वंम्ह, विवेकविचार दयाच्चवंम्ह राजां थःगु पाँचाल
देशे बासयाना च्वंपि सकल प्रजालोकगणपिन्त पालन
पोषणयाना, विवेक विचारपूर्वक प्रतिपालन यानातल ।
उगु बखते व गोकर्ण धयाम्ह राजकुमार क्रमथे तः-
धिक जुया युवनावस्था जुया वसेलि पुनर्बारि थुम्ह

राजकुमारं छन्दुया दिने थः बुबा बृषकर्ण राजायाके
ल्हानिपां बिन्तीयाना प्रार्थना यात ।

हे बुबा ! महाराज छल्पोल जुसां बृद्धावस्था
जुयावल । थुगु पांचाल देशे चवना च्वंफि प्रजागण
पिन्त, जिं प्रतिपालन यानातये । हे बुबा ! महाराज
जित राज्याभिषेक बिया बिज्याहुँ । थुगु राज्य संस्था-
पन याना बिज्याहुँ । छलपोल तपोबने बिज्याना,
आनन्दं तस्यया याना बिज्याहुँ । हे महाराज धका
बिन्तीयात ।

थः पुत्र राजकुमारं बिन्तियाना धागु खँ न्यना-
बृषकर्ण राजाया मने अतिहे दुःखताया ह्याउँक मिखा
कना, तँपिकया तःसगूशब्द थःकाय् गोकर्ण राजकुमार
यात धाल ।

हे चण्डाल ! थ्व जिगु राज्यस जि यःतले चवना
चवने । छत्त थपाय्सकं धन्दो छाय्माल ।

थथे तःसकं धागु खँ न्यना गोकर्ण राजकुमारं थः
बुबाया खा स्वाया, तँपिकया ह्याउँक मिखाकना तः-
सगु शब्दं लिसः बिल । हे चण्डाल पापात्मा छं गुलितक

राज्य चनेयाय् मनदनि । मति ममिम्ह राजा, थौ-
कन्हेहे मृत्यु ज्वीह्मला खनो धका धाल ।

थे धागु खँ न्यना बौम्ह वृषकर्ण राजा तथोकं हे
तँपिकया थुगु प्रकारं आज्ञा दयेकल । हे पापात्मा छ,
जि काय् हे मखु । शत्रु जन्म जूवह्म चण्डाल धका
बोविया हकल । थुकथं अबु व काय् या तसकंहे वंवेत
वंवेत लिसः बिया ल्वात ।

पुनर्बार बौह्मसिनं धाल । हेकुपुत्र ! थुलि जित
अपमान ज्वीक धाल । छन्त थ्व राज्य तय्मखु । हाकनं
छुहेनं छन्त जि सम्पत्ति बीनंमखु छ जि काय् नं मखु ।
छला जिगु शत्रु खः धया वयात उगु^१पितिना छोय्^२रजो^३
त्यन । थुगु अवस्थां कि वखँ न्यना पुत्र गोकर्ण
राजकुमारं धाल—

हे पापात्मा ! बुबा छं जि याककाय्यात छ
काय्मखु धाल । शत्रुधका धाल । अय्सा जिनं छ बौहे
मखु अवश्यनं हे । जि शत्रुया बीजँ जन्म जुलधका थः
बौयात थथे धया निम्हसिया थिथोहे ल्वाना च्वन । हे
मैत्रीय ! थथेकाय् गोकर्ण राजकुमारं थुली बचन

ल्हागु न्यना, वृषकर्ण राजाया मनं सहयाये मफया थः
काय् यात प्रहारयात ।

राजकुमारं थये थः अबूं थःत प्रहारयागुसोया,
वाथाक बना, थःम्हनं अथे हे थः बीयात प्रहारयाना
बिल ।

थये काय् नं थःत प्रहारयासांप्त थुम्ह वृषकर्ण
राजां तुरन्तहे सिपाहीयात सता घाल- हे बुत ! हे
सिपाही ! थ्व चण्डाल राजकुमारयात थुगु पांचाल
देशंपिने पितिना छोयाभ्यू । वयात थ्व देशे तेमते ।
कारण छाया घासा थ्व जि काय् मखु । छम्ह शत्रु छः ।
थ्वयात जिगु सम्पत्ति छुनं बीगुनं मखु । नकीं छबुहे
धका नं, छेया नामं धनिं छग तकनं बिगु मखु । चा
छकु हे नं बिगु मखु । धया दूत जुया च्वंपि सिपाही
तय्सं जोंकल ।

राजकुमारं थः अबुयात घाल- हे शत्रु अबु जिनं
छ सीसा मृत्यु जूसा अगतीलाका छोयाबी । छंगु
नामं लःछपुतिहे स्वयासनं दान याय् मखु । हे चण्डाल
अबु । जिगु माग्य दसा छ थोक्नहे हे सीसा मृत्यु
ज्वीमा छन्त अग्नि संस्कारनं याय् मखु । पोण्ड

दाननं याप् मखु धका थथे तमं तमं लिस्वस्वं सराप
बिया, थ.गु देशं पिहांवन ।

पुनर्वार हाकनं बीम्हं थकाप् पिहांवंगु खना
तचांतहे हका सराप बिया छोट । हे चण्डालम्ह पुत्र !
मां अबुयात अपराधयाना, अफशोच यावम्ह चण्डाल !
छ याकनहे नरक भोग यावनेमा । अर्थात् तःधंगु नरके
पतं ज्वीमा धका थ.प बिल । हे मंत्रीय बोधिसत्त्व !

थुगु अवसर व राजकुमार थःगु देश त्याग याना
वं वं. मां बीं पात अपराध यानावंगु पापं, अन्धा
जुया, अनवने थनवने धयागु मसिया जंगले जंगले
लाना, यमपुरी जमराजया थाप् लावना नरक भूमि
धयागु थासे लावन । अन उगु थासेनं चाहिला वं
पापीष्ट जुया च्वपि धाको हया च्वनिगु थासे लावन ।
अन पापीस्त तयेत छुयाना तल धाःसा अनेक प्रकारं
सास्तियाना, कष्ट नका तल । कारण छाय्धाःसा
मां बोपिन्त अपराध याना वया च्वपि, भजा अजापि
दूष्ट चण्डाल जुया च्वपि पापीष्टपिन्त, जन्म दूतपिसं
जमपाश धयागु छिपतं चिना हया उगु नरके भोग
याकेत हया च्वन । थथेहया अन वयात गजागु कष्ट

नका तल धाःसा ल्हानिपां सिमाय् चिना, सनेहे मजिक
तया । आकाशनं कालचक्र धयागु चक्रवया व पापीया
छेने दिना काल चक्र हिला च्वनो । थथे व पापीय्या
छेने काल चक्र हिला च्वंगु बेगं हि तुलुलुलु वया
न्ह्यपु छुलुलुलुनं वया चोंगु व फुकहे व पापीयात
नतुंहे मका तल । थुगु प्रकारं दुःखसिया च्वना च्वंम्ह
पुरुष छम्ह गोकर्ण राजकुमारं खना आश्चर्य जुया व
पुरुष याके न्योन ।

हे महापुरुष ! छन्त आमथे सास्ति सुना याना
तगु धःका न्योन । नापं व कालचक्रया बसे लाना
चोंम्ह पुरुषं धाल- हे महापुरुष आछुयाय् जि न्हापा
पूर्वजन्मे मां - बौ पित्त अपराध याना वयागु पापं
थ्व कालचक्रया बसे च्वना च्वने मान्न । जि थ्व
दुःख सिया च्वनागु आपालं हे दत । हे महापुरुष छनं
थ्व काल चक्रयागु चोत फय् मालितिनी । छाय्धाःसा
बिना मां बौयात अपराध मयापि थन थुगु मरक
भूमिस लावइमछु । हे महापुरुष, छन्त नं अवश्यमेव
जमराजया पाशं चिना थन छवया हःगु खेमा । थ्व
जि फया च्वनागु सास्ति खः, थ्व छन्तनं लाः वइतिनी
घका व पापिम्ह पुरुषं थथे धागु खँ न्यना थःनं

मां-बौ यात अपराध यानागु, प्रहारयाना वयागु लुमंका
थः थःम्ह हे जाका, म्हः थरररं खाका, उख्ये थुख्ये
स्वया धाल -

हाः हाः जिगु कर्म, हे महापुरुष ! जि थन
चवना चवना ठोक उबो मखुत । आजि गनबिस्सू वने
धका मने लुइका बिस्सू वने त्योंबले, व गुगु चक्रं
सास्ती नया च्वंम्ह पुरुष धाल-

हे महापुरुष ! छपिं भामथे न्ह्याथाहें बिस्सू वसां
वन हे मवस्ये गायि मखु । थःपिन्त कर्मपाशं चिना
हये धुकुम्ह थपिहे खः । अथेया निम्तीन वना वना
थासे न्ह्याथाहेवसां तबानं छपिन्त लिफिका हया थ्वहे
जमदुबारे हे तहे हइतिनी । हे महापुरुष छं पाप
फुकेगु थाय् गन दु । विना बाप मफुइकं थ्व चक्रया
शास्ति मनसे पार उबो मखु धका व पापीं धासैलि पुन-
घरि उगु बखते गोकर्ण राजकुमार अत्यन्तहे ग्याना
भ्वेभ्वेककं बिस्सू वन । थथे बिस्सू ववं ववं छगु थासे
बुद्ध उपाशक छम्ह नापलात । हे मंत्रीय बोधिसत्व !
थुम्ह बुद्ध उपाशक नापलासैलि व गोकर्ण राजकुमारं
उम्ह बुद्धोपाशकयाके न्योन -

हे महापुरुष ! छलपोल गन बिज्याये त्यना । छल
पोलयाके जि छगु खँ बिन्तीयायेत्यना । छलपोलं स्यूता
धका न्यनास्वत । थुलि राजकुमार धागु खँ नेना
बुद्धोपाशक गोकर्ण राजकुमार य ख्वा सोया थुगु
प्रकारं धाल-

महापुरुष छु धाय् त्यना । जि स्यूगुजसा,
सगुजूसा थथेहेनतुं कनाबी ।

पुनर्बार बुद्धोपाशकं धागु खँ न्यना गोकर्ण राज
कुमारं खाखातुगु सलं बिन्तीयात । हे महापुरुष !
मेताकारण मखु, छलपोल याके बिन्ती याये त्यनागु
छाय् धाःसा मां बीयात अपराध यानागु पाप फुकेत
छुं जत्न दुला ? थ्व पाप फुकेत छु उपाययाय्मा
गन तपस्यायाय्गु । गनवंसा थुगु पाप फुनाबनी ।
थ्व खँ सकता हे छलपोलं जित करुणा कृपातया
आज्ञा देका बिज्याहुँ ।

थथे गोकर्ण राजकुमारं बिन्ती यागु खँ न्यना
थुम्ह बुद्धोपाशकं धाल हे पुरुष, थुके जत्न, उपाय
मदुगु मखु । तर छंयाय् फस ! जि कनाबी । छं एकचित्त

यानान्यो, गथेधाःसा-

परापूर्वकाले न्हापा जुया बिज्याणि तथागतपिसँ
अधिष्ठानयाना बिज्यागु थाय् छगु दु । व थासे फुकां
फुके मफुगु, पाप, दशांकुशल पाप, पंचमहापाप मातृघात
पितृघातयांगु पाप दक्क फुङ्गु थाय् दु । व थाय् खः
हिमाल पर्वतया समिपे । नेपाल मण्डलया पूण्यभूमि बाग-
मती व अमोघफल दायनि व संगम जुया च्वंगु थाय् खः
पूण्यतीर्थ (गोकर्ण) हे महापुरुष ! गुगु तिर्थेस श्री करू
नामय स्मरण याना षडक्षरी धंगु मन्त्र जपयाना तपस्या
यात धाःसा दक्क पाप नाश जुया फुनावनी धका श्री
मुनिश्वर भगवानपिसँ आज्ञादेका बिज्यागु दु । हे महा
पुरुष ! का छँ याये फसा जि धयार्थे उगु पूण्यतीर्थे हँ ।

थुली बुद्धोपाशकं धागु खँ न्यना गोकर्ण राजकुमारं
तथास्तु धका बिन्तियात ।

हे गुरु जित रक्षायाना बिज्याहुँ । छल्पोलया बचन
शिरे धारणायाय् । अबश्यमेव जि नेपाल मण्डले च्वंगु
उगु पूण्यतीर्थे बने धका अनं प्रस्थान जुया वल । थथे
नयंबवं लँय नापलावकसिके न्यना बल्लबल्ल पूण्यतीर्थ
थ्यंका, श्री स्वयम्भूयात दर्शनयाना गोकर्णराज कुमार

उगु तिर्थे चवना श्री त्रिरत्नयात नामकया म्ह बाम्ह लखे
 दुना तपस्यायात, गुगु प्रकारं तपस्यायात धाःसा न्हिने
 न्हिने सस्वाना दना षडक्षरी जपयाना, पलेस्वाँ छाया ।
 हानं चान्हे चान्हेनं न खेह्य दुना, जगत संसारयात
 उध्दार जुय्मा धःका कल्पनायाना चवन । थथे तपस्या
 याना चवच्च शिनोदँ दया वन । थुवले पांचाल देशया
 राजा वृषकर्ण निधन जुया वन । थुगु इःले राजाया थः
 पुत्रमदया मेपिसं अग्नोदाह संस्कारयानाछोत । पुनर्बार,
 थःकाय्मं अग्नि संस्कार पिण्डदान, जलदान आदि मया
 गुलि राजा अगती जुया न्हिन्ही नरके चवना खया दुःख
 सिया चवन । थथे खयाहाला च्वंगु शब्द सुखावतो भुवने
 बिज्याना च्वंह्य श्री करुणामयनं ताया, करुणाया छानो
 जुयाच्च्वंह्य श्री करुणामयनं थःगुअंस जुयाच्च्वंह्य गगण
 गञ्ज धयाह्य बोधिसत्वयात सताआज्ञादेका बिज्यात ।

हे गगणगञ्ज बोधिसत्व ! छल्पोल नेपाल मण्डलले
 ववहाँ बिज्याना पूण्यतोर्थे तपस्या याना च्वंह्य गोकर्ण
 धयाह्य राजकुमारया थाय् वना बम्ह राजकुमारयात
 सता छं अबु वृषकर्ण राजा स्वर्गारोहण जुल । छं अबु
 यात अग्नि संस्कार, जलदान पिण्डदान मयागुलि छं अबु

बृषकर्ण राजा अगतोसलाना दुःखसिया ध्वन, छ आम्कन
 च्वना च्वने माजल । छं याना च्वनागु तपस्या बिसर्जन
 याना छंगु छे बना, छं अबुयानांम जलदान, पिण्डदान
 आदियाना मवेकं अथवा थुलि कृया याना मबीकं, सोना
 वम्ह छँ अबु पितृलोक उद्धार जुये फइमखु हे गोकर्ण
 राजकुमार धका, थुलि गगनगञ्ज बोधिसत्व बोधयाना
 थःगु देशे छोया बू धका, थथे बोधिसत्वयात श्री
 करुणामयनं आज्ञादेका बिज्यात ।

थुलि श्री करुणामयया आज्ञा नेना गगनगञ्ज
 बोधिसत्व आकाश मार्गं क्वाहाँ बिज्याना पुण्यतिर्थे
 थेंक बिज्यात । पुनर्वार गगनगञ्ज बोधिसत्व
 पलेस्वाँ ज्वना थःगु रूप सूर्यथे तेज पिकया
 तपस्यायाना च्वंम्ह गोकर्ण राजकुमार या थोय् खय्का
 छोत । अजागु अवसरे राजकुमार हाय् हाय् गुजोगु शीत
 लगु तेज जित खवल धका दना उखे थुखे स्ववले श्री
 गगनगञ्ज बोधिसत्व यात खन । थथे खनेवं राजकुमार
 ब्वाय् ब्वाय्वना बोधिसत्वया चरणकमले भोपुया ल्हा
 हा झोपतिन ज्वरेयाना बिन्तियाना च्वन ।

हे नाथ ! हे गुरु ! जिगुः अपराध क्षमायाय् माल

जिगु उपरे करुणातया छत्वा लजित रक्षायाना विज्याहुं
थथे गोकर्ण राजकुमारं बिन्तियागु स्वया गगनगञ्ज
बोधिसत्त्वं आज्ञादेका विज्यात ।

हे राजकुमार ! छं अबुयातनि पितृ उद्धार याहुं । छं
अबु अर्गात लाना च्वंगुदु । छं बौयानामं याकनं हे
पुण्यतार्थे पिण्डदान, जलदान मयाकं उद्धार जुइ मखु
उकीं पिण्डदान, जलदान याना उद्धार याय्मागु सो
उक्तिनि छं बौया उद्धार जुया उकिया पुण्य छंगु
पाप फुनावनी ।

थथे बोधिसत्त्व आज्ञादेका विज्यागु नेना गोकर्ण
राजकुमार पुण्यतीर्थे च्वना बौया नामं पीतृलोक
आह्वान याना, यथाविधि पीण्डदान यात ।

उगु अवसरे अगती जुया च्वंम्ह बुधकर्णराज
थः पुत्र आह्वान याना हगु खना, हाय्हाय् पुत्र धका
हाल! थ्यंकवल ।

अजागुद्वखते गोकर्ण राजकुमारं, जि पिता सुखा-
वतो भुवने वास लाय्मा धका प्रतिज्ञा याना चैत्य
दय्का, नैवद्य, धर्मगोप्रासतया, दीपसंघतया कूशं स्वपु-
स्ताया प्रपितामह, पीतामह, स्वपीताया नामं भूति

ज्याना बिधिये पूजायाना पीण्ड दानयात ।

पुनर्वार अजागु बखते बौम्ह पोतूलोकं थाहाँ वया
थः पुत्र गोकर्ण राजकुमारं पीण्डयागु दान कया
आशिवाद बिल । जि पूत्रया मनोकामना पूर्ण ज्वीमा
जय ज्वीमा धका थथे अगति जुया च्वम्ह
वृष्कर्ण राजां आशिवाद बिया, थःनं उगु गति तरे
जुया सत्गती लावन । थथे काय्यागु धर्म बी सुखा
वती भुवने बास लावन । हे मैत्रीय बोधिसत्व थथे
पीण्ड दान याये धुसैलो गोकर्ण राजकुमार गगनगञ्ज
बोधिसत्वयात, स्तोत्र ब्वना पञ्चोपचार पूजायाना
ल्हाहानिषां बिन्तीयाना थथे प्रार्थनायात ।

हे नाथ । हे गुरु ! छल्पोलया दयां थथिजागु
वापफुके धुन । छल्पोल थनतुं बिज्याहुं । जि सदां
सर्वकालं हे छल्पोल-यात भक्ति याना च्वने धका
बिन्ती यात ।

थथे बिन्तीयागु स्वया गगन गञ्ज बोधि सत्वं
आज्ञा देकल कि । हे राजकुमार छँ धागु खँ ठीकजू जि
थन सदानं चोने मज्जुः छाँधाःसा छम्हेसिगु निमिते
जक थन चोनेमज्जु, जगत संसार सत्त्व प्राणि फुक्क

सितनं हे उद्धारयाय मागुया कारने सकभन हे जि
चाहिला जुयोमा । हेवत्स अथेनं जिगु अंगया लक्षण
तेज थन लीनयानाथके घया थःगु शरिरं तेजपिकया
छग ल्वहंते लिस्येयाना बिज्याना गगनगञ्ज बोधिसत्व
आकाशमार्गं अन्तरध्यान जुया बिज्यात । हे मैत्रीय गुम्ह
मनुष्यापिस थुगु तोर्थे स्नानयाई अथवा मोल्हुई तपस्या
याना गोकर्णेश्वर बैतरागयात, पंचोपचारसहोत पूजायाई
हाकनं हामा कूश सहितयाना पितृ पितामहपिनीगु नामं
जलदान, पिण्डदान यानाबा छम्ह मनुष्यया थः मां बाँ
दिवंगत जुयावंपि पितृलोक उद्धारजुया सुखावती भुवने
बास लाई धका न्हापा न्हापा सिनावंपि गति मलाना
चवंसां उगु पूण्यं इमित पितृलोकं उद्धारजुया सुखावती
भुवने वने दई धका तथागतपिस आज्ञा दयेका बिज्यात
धका श्री शाक्यसिंह भगवान जेट वर्ण महाबिहारे
बिज्याना मैत्रीय बोधिसत्त्वयात आज्ञा दयेका बिज्यात
थ्वथेतुं गोकर्ण राजकुमारं पलेस्वाँ छाया तपस्यायाना
उद्धार जुयावन्तधका ऋकुछन्द तथागतं धर्माकर राजा
यात आज्ञा देका बिज्यात । इति श्री स्वयम्भू पुराण
गोकर्णेश्वर बैतराग उत्पत्ति महात्म्य कथायां
द्वितीयोऽध्याय समाप्तम् ।

३. कीलेश्वर

ॐ नमो श्री आर्या वलोकीलेश्वरयः । ॐ नमो रत्नत्रयाय
श्री शाक्यमुनी भगवान् मैत्रेय बोधिसत्व आदि सकल
सभा लोकया न्होने कीलेश्वर वैतरागया महात्म्य कथा
आज्ञा देका विज्यात ।

हे मैत्रेय बोधिसत्व । छिमिसं मन समाधान याना
न्यो- परापूर्वकाले नेपाल मण्डलेस कालि दहन जुया
चवना च्वंगु बखते व उगु दहनेसं अनेक नागराजापिसं
बासयाना चवन । थुगु अवसरे व कालि दहनया दश्वीसं
रत्नया दहें जुया च्वंगु पलेस्वान् उत्पत्ति जुया उगु पले
स्वाँया दश्वीसं श्री ज्योतिरूप स्वयम्भू विज्याना चवन ।
थथे वस्पोल विज्याना च्वंगु ताःकालं दसेलि उत्तर दिशां
महाघोर्न जुसां पंच शीरष धयागु पर्वते विज्याकम्ह श्री
सत्गुरु मञ्जुश्रीन श्री स्वयम्भू ज्योतिरूप दर्शनयाय धका
थः जहानपि केशिनी, उपकेशिनी प्रमुखं सम्पूर्णं
बोधिसत्त्वपिसं सहितयाना उगु कालिदहनस थ्यंक

बिज्यात । न्हापां व दहैयात स्वया नमस्कारयात ।
 थुगु दहंया लंख छोनाब्यूसातिनी श्रीस्वयम्भू ज्योतिरूप
 दर्शन याय्दे धैगु विचारयात । पुनः श्रोः मञ्जुश्री गुरु
 दक्षिण दिशास थ्यंक बिज्याना चन्द्रहास धयागु खङ्ग
 दक्षिण दिशाय च्वंगु पबत छःगलं त्वाल्हाना उगु लंख
 छोना पिछोया बिल । अजागु बखते कालि दहने
 बास याना च्वंवि नागराजागणपिसँ उगु दहंचाला लख
 पिहाँवगु खना, वस्वया दक्क नागराजागणपि उगु लंख
 धारालिसँ हेपिहाँवन । थुगु बखते मञ्जुश्री गुरु अथे
 पिहाँवनेत्यपि नागराजापि स्वया आज्ञा देका बिज्यात

हे नागराजागणपि छल्पोलपि पिहाँ बिज्याय मते
 छल्पोल गणपिन्त बास यायत थाय् दयका बी हथाय्
 चाया बिज्यायमते धागुनेना नागराजागणपिस मञ्जुश्री
 यात तँपिकया धाल ।

हे मञ्जुश्री ! जिपि सुखपूर्वकं वास याना च्वनागु
 थाय् स्वबास मदय्का बी धुंकल । जिपि थन
 च्वना च्वना छु प्रयोजन दनि धका फुक्क नागराजा-
 गणपि पिहाँवना च्वन । पिहाँ मवसे च्वना च्वंम्ह
 कुलिक धयाम्ह नागराजां पिहाँ वना च्वपि, पिहाँ वने
 त्यपि नागगणपिन्त सता धया च्वन ।

हे नागराजगणपि छिमिसं झोगु स्ववाम नन्त
 धका छुन्हे धन्दा कायमते । छायाधाःसा मञ्जुश्री
 थःगु स्थानेतुं लिहाँ वनि । उगु बखते झोसँ हानं
 थननतुं बास देयके धया बोधयाना आपाल नागराज !
 गणपित तयातल । ताकालं दयावसेलि कुलिक
 नागराजां फुक्क नागगणपि मुंका पूर्व दिशानिसँ
 लः थपना हलः । चारुगिरी पर्वते थंका न्हापार्थेहेतुं
 कालि दहैयाय धकानतुं बल । हे मंत्रोय बोधिसत्व
 थुगु अवसरे चान्हन्हिन्ह जल वृष्टो जूगुलि मनुष्य
 गणपि ग्याना चवन । हान गुलिगुलि मनुष्य हाला
 चवन । आछुयाय ! हे देव, हे परमेश्वर धका नां
 काकां देवज्ञ धयाम्ह ज्योतिष थाय् वना प्रश्न
 याना स्वत । ज्योतिषं प्रश्न न्यना जवाफ बिल-

का का थव नेपादे हाकनंहुइत छाय् धाःसा हाकनं
 कालि दहयायत नागराजागणपि धया चवन अथवा
 सना चवन धका लिसः बिल । थथे ज्योतिषया खँ
 न्यना दक्क मनुष्यगणपि त्राहि त्राहि जुइक ग्याका
 भुग्लुनं चवना सल्हा साहुति यात ।

हे दाजुकिजापि ! शोगु नेपा देशे हाकनं कालि

दँहमाय्त नागराजागणपिसं जलवृष्टी यानाहल हानं
 झोगु नेपादे स्पेकेत स्वया चवन । उकिं झोसँ फुम्हसँ
 फुथे धर्म कर्म याय माल धका । थथे सल्हा साहुति
 याना थःथःगु छे वन । अनं थःथःपिसँ श्रीकरुणामय
 संस्मरणयाना फक्व जप तप शान्ति स्वस्ति यात ।
 करुणामय सुदृष्टीस्वया उद्धारयाना बिज्याय मालधका
 त्रिरत्नया नांकया धर्म कर्म याना चवन । हे मैत्रीय
 बोधिसत्व, थुपि खवया हाला जुस्येलि छन्हुया दिने
 सुखावती भुवने बिज्याना च्वंम्ह श्री करुणामयं सिका
 थःगु मनेहे करुणाचाया थःगु अंश जुया बिज्याकम्ह
 समन्त भद्र धयाम्ह बोधिसत्वयात सता आज्ञा देका
 बिज्यात ।

हे समन्त भद्र बोधिसत्व थव नेपाले मञ्जु श्रीन
 कालि दहैया लंख छोना सकल देव दैत्य, मनुष्ययात
 वास, देकातगु फुक ध्वंस पाइन । उकिं गुम्ह कुलिक
 नागं न्हापार्थेहे नागवास दयके धका दक्व नागत मुका
 चवन । उकिं छःपि अन बिज्याना नागगणपिन्त शान्त
 याना वा धका श्री करुणामयनं आज्ञा दयका बिज्यात
 पुनर्बार समन्त भद्र बोधिसत्वं श्री करुणामयया आज्ञा
 नेना न्थास्नु-धका ध्वंजा छपू जवना थःगु शरीरं

तेज पिकया सुखावती भुवनं प्रस्थात जुया नेपाल
मण्डले ववहाँ बिज्यात । हे मैत्रीय ! उगु बखते
कुलिक नाग खना समस्त भद्र बोधिसत्त्वं च कुलिक
नागया म्हलिसे बिज्याना वयागु न्हयोने थ्यंक च्वना
थःम्हं जोना वयागु ध्वंजा छपू स्वाना कीः ताना
बिज्यात । थये ध्वंजा तागु कीः गनलात धाःसा कुलिक
नागया गपते लागु जुया च्वन । गथे कीः तानास्वात
धाःसा, निपातुति, निख्येलाका कीःताथें सनेहे मजीक
व नागयात झण्डा गारेयाना स्वाना बिज्यात । अजागु
बखते कुलिक नागं लिफः स्वया समस्तभद्र बोधि
सत्त्वयात स्त्रोत्र यात ।

हे नाथ ! जिगु अपराध क्षमायाना बिज्याहुँ ।
जिं मेतां यानागु मखु । जिमित बात मदगुलि बास
दयकेत यानागु खः । हे प्रभु ! थौं छल्पोलं जित
उद्धार यायेया कारणे थन बिज्यात । छल्पोलं जिगु
म्हे च्वना बिज्यागु उफो स्वाँथ्ये थाउसे च्वन । हानं
जिगु म्हे छल्पोलया पालि थिःगु मखमलं थिया च्वंगु
थें नाइसेच्वं । फुक्क देव दैत्य मनुष्यपिसं, नमस्कारपाका
बिज्याना च्वंम्ह छल्पोलयात जिनं नमस्कार । हे
नाथ गथे मञ्जुश्री कुमार या गुण परिपूर्ण जुया

बिज्याम्ह हानं छल्पोलया नां जक संस्मरण यासांहे
 षड्गति जन्मज्वी म्वाक तरेज्वी हे भगवान छल्पोल
 बैलोचनया पुत्रजुया बिज्याकह्य थर्थीह्य छल्पोल हे भग
 वान थौं छपि थुगुचारुगिरि धयागुपर्वते बिज्यात हे प्रभू
 छल्पोलजुसां थव संसार गुह्य गुम्हेसिनं दुःख बिया चवन
 उम्ह उम्हेसितं शान्तयाना दुःख विमफेका बिज्याकह्य
 छल्पोल पुनवार हाकनं छल्पाल अज्ञान जुया चवपिन्त
 ज्ञानया रश्मि प्रकाश याय्गुली गथे श्री सूर्यया तेज
 प्रकाश याय्त्त उम्हमयो थुम्हमयो धयागु मदेयक प्रकाश
 याना बिज्यायिगु खः वथेनतू छपिनं सकलसत्त्व प्राणि
 पिन्त रक्षायाना बिज्याना चवह्य थर्थीम्ह छल्पोल यात
 जिगुसिरं बारंवार नमस्कार धका कुलिक नागराजां थुगु
 प्रकारं स्तोत्रयात हे संत्रोथ ! गुह्य मनुष्यन कुलिक नाग
 राजायागु स्तोत्र, कीलेश्वर देवयागु ह्योनेचवना स्तोत्र
 याई अजाह्य मनुष्ययात जूसां सुखावतो भुवने वासया
 वनेदबा अमिताभयागु धर्म उपदेश नेमासुख ऐश्वर्यगु
 थासे जन्मकावनी दर्ईधका श्री कुलोक नागराजां थुगु
 प्रकारं स्तोत्रयाना सुंमक चवना चवन ।

थनंली थुम्ह समन्तभद्र बोधिसत्त्व जूसां आज्ञा
 दयका बिज्यातकी हे कुलिक नाग छं श्री मञ्जुश्रीनं

देका थकूगू थुगू कीतिस्येकैमज्यू दवव देव दंतव मनुष्य
 बासयाय्गु स्थान जुयाचवन पुनर्वार हाकनं ओ
 स्वयम्भू, गुह्येश्वरो विज्याना च्वंगु स्थान नं खः ।
 उकिं थजगु स्थान छं गथे स्यंकेगु । हे कुलिक नाग
 छं थथिगु कीति स्यंकां छु गति ज्वी । छन्त ज्ञन
 कल्प कल्प तकं नरक बासलाई धका आज्ञा देका
 नाग राजायात चित्त बुझेयात । हे कुलिकनाग छन्त
 बास मदुसा, जि बास बी । गन केशावती व विम-
 लावती संगम जुया च्वंगु मनोहरतिर्थे छं बास याना
 च्वं धका आज्ञा दय्का विज्यात । थुलि खँ समन्त
 भद्र बोधिसत्वया आज्ञा नेना कुलिक नागं तथास्तु धका
 वस्पोलया चरणकमले भोपुया नमस्कार याना
 विन्तीयात ।

जिनं हानं थुगु स्थाने बास याना मनुष्य
 गणपित्तनं मनोरथपूर्ण ज्वीमा धका आशिबादनं
 विद्या च्वने धका नं धया समन्तभद्र बोधिसत्व याके
 विदा कया मनोहर तीर्थे कुलिक नाग बास यावन
 उकिं । थौंया अद्यापितकं मनोहर तीर्थ धका नां
 प्रख्यात जुया च्वन । हे मंत्रीय ! उगु बखते
 समन्तभद्र बोधिसत्वया तेज लिन ज्वी धका

तयातगु कोलेश्वर वैतराग नामं प्रख्यात जुया चवना
 चवंगु जुल । थुलि चिन्ह तया थकुगु थासे गुम्ह
 मनुष्यनं जिगु चिन्ह दुगु तेज जिहे खः धका सोका
 थःगु मने भक्तो तया पूजायाय् माल धका आज्ञा
 दय्का बोधिसत्त्व अन्तर्धान जुया बिज्यात धका श्री
 क्रकुछन्द तथागतं धर्माकर राजायात आज्ञा दय्का
 बिज्यात । थ्वहे बाखँ मैत्रोय बोधिसत्त्वं सियोका
 थुगु वैतरागयात सकसिननं नमस्कारया धका श्री शावय
 मुनो भगवानं जेटवर्णमहाबिहारे बिज्याना अन सभा
 मण्डले चवना चवपिं सकसिगु ख्वास्वया आज्ञा दयका
 बिज्याना चवन ।

इति श्रीस्वयम्भू पुराणे कीलेश्वर वैतराग महात्म्य
 कथा तृतीयाध्याय समाप्तम् ।

४. कुम्भेश्वर

ॐ नमो रत्नत्रयायः । ॐ नमो कुम्भेश्वराय
थनंलि श्री शाक्यमुनी भगवानं मैत्रीय बोधसत्वयात
न्हयोने तथा मेमेविनं आपालं भिक्षुगणपिनिगुनं
ह्वा स्वया थुगु प्रकारं आज्ञा दय्का विज्यात ।

हे मैत्रीय ! कुम्भेश्वर बंतरागया उत्पतिया खं
कने त्यना । छिमिसँ एकचित्त याना न्यो
परापूर्वकाले मञ्जुपुर धयागु नगर छगु दु । व
नगरे बज्रपाद धयाम्ह बज्राचार्य छम्ह दु ।
व गथीम्ह धाःसा सम्पूर्ण विद्या पारंगत जुया
महाभिज्ञ षटशास्त्र विद्या पारागत धयागु छु धाःसा-
जम्भनी, स्तम्भनी, मोहनी, आकर्षनी, बसी करन,
उचातन थ्व खुता छः । न्हापां जम्भनी धयागु - जामे
मचाय्केगु व । स्तम्भनीय धयागु - सनेमफेकेगु २,
मोहनी धयागु - मोहनं तोपुयकेगु ३ -, आकर्षन
धयागु-सताः काय्गु ४, बसिकर धयागु-बसे तयेगु
५, उध्वतन धयागु भनेक प्रकारया सास्ति यायेगु ६,
थ्व खुताप्रकारया शास्त्र पूर्णयाना तम्ह जुयानिति लोक
जन पित्त थम्ह धयार्थे तथा चवना चवन । दाजु किजा

तता केहेपि सूँमधा । सकलयातहे सम्मानरूपं तयातल ।
हे मैत्रीय ! थुगु प्रकारं कालान्तर बितेजुया वसेलि थुम्ह
आचार्य छन्हुया दिने थःगुमन त्रास जुया अकस्मात भयं
ज्ञानावल । गथेधाःसा सुंगुम्ह वया दा वयोथे, चिनायकीं
थे, स्याना यंकीथ्ये मनयात ज्ञाका भ्रम ज्वीका, चित्त
स्थीर मज्वीका थःगु नगरे चोने मफया छन्हुया
रात्री सुनानं मखंक पिहाँवन । हे मैत्रीय ! भयोगु
बखते थःगु म्हे बस्त्र छु हे मदेक, दिगंबर नाङ्गा म्हे
बिभुतीं बुला धुँया छँगुलि न्येया, जटाधारी जुया
मृतमय धयागु चायागु कलश छगः जोना जपमाला
धारण याना जन्मत वैथे जुया रात्री पिहाँवल । हे
मैत्रीय । पुनर्बार मेमेगु देशे, नगरे, गामे चाहिला
थःगु चित्त भ्रमण ज्वीका चाहिला जुया चवन ।
थयेजुजुं छन्हुया दिने नेपाल क्षेत्र थ्यकवल । ववं
ववं बागमतीस थ्यन, पलख बिभ्राम याये धुस्यैलि
हाहा अधिकार थ्व जिगु कर्म । आजि छुयाय ! गनवने
राजा मखंगु देश थाय् गन दु । राजां जित माहेवई
जित कर्म पाशं चिना ह्य् धुंकल । जि गनं बिस्मू
वने धका मनं खँ ल्हाका चवन । उगु बखते जिगुपाप
फुके माल धका बागमती मोल्हुया दाक्षिणपाख्ये ललित
बने थःम्ह जोना वयागु कुशलाया उके छोने धुँया

क्षेगुनंलाया थहं जोनावयागु चायागु कलशछग स्थापना
 याना पञ्चोप्रचार पूजा याना एकाचित्त श्रीं बज्रपाणी
 लाकेधर आराधना याना जगमालाहोका तपस्या याना
 चवन । थथे तपस्या यायाँ यायाँ सवाकोटी पूर्णज्वीक
 बज्रपाणी बोधिसत्वयात आराधनायाना चवन ।

हे मैत्रिय ! थुगु अवसरे सुखाबती भुवने विज्याना
 चवंह श्री आर्यावलाकितेश्वरं दक्क प्राणीपोन्त उद्धार
 यायेत लोकदर्शन धयागु समाधिदना सकल प्राणीयाके
 करुणादृष्टि स्वया विज्यात । उगु ईःले बज्रपाद आचार्यं
 शाधना याना बागमति सिथे चवना चवंगु स्वया श्री
 करुणामयनं हतासं थःगु परिवार जुया विज्याह्य, श्री
 बज्रपाणी बोधिसत्वयात सता आज्ञा दय्का विज्यात ।

हे परिवृत्त ! हे बज्रपाणी बोधिसत्व ! मञ्जुपुर
 धयागु देशे चवम्ह बज्रपाद आचार्यं बागमती तीर्थे
 दक्षिण दिसाय् चवना थःपिन्त आराधना याना कोटि
 प्रमाणं जपयाना चवन । हे बज्रपाणी व आचार्यं छु
 कल्पना याना शाधनयाना चोन ज्वी । विणा कारणं
 मदेकं थथे साधना याईमखु उकिं थःपि विज्याना याकन
 थ्वेत उद्धारयाना विज्याहुँ धका थथे आज्ञा देका

बिज्यात । श्री करुणामयनं थथे आज्ञा दय्कुगु न्यना
 बज्रपाणी बोधिसत्त्वं तथास्तु धका सुख, षती भुवनं क्वहाँ
 बिज्यात । हे मैत्रीय ! गथे क्वहाँ बिज्यात धाःसा सूव-
 र्णमय पञ्चबुद्ध मूर्ति धारणा याना रत्नमाणिक जदाम
 यानातगु जटामकुट पुया, जटा धारणयाना घण्टबज्र,
 डमरु त्रिशूल जोना धुँया छेंगुलि हिना किशीया छेंगु
 लिनेया म्हछम्हं बिभूतिबुया रत्न माणिकया मालं
 कोछाया महाजाज्वल्यमानं स्वर्गमर्त्य पाताल थ्यंक तेज
 पिकया तत्कालं व आचार्य साधनयाना च्वंगु बागमतीस
 थ्यंक । बिज्यात । हे मैत्रीय ! थथे थ्यंक बिज्याना उगूस्था
 पना यानातगु कलशे द्दहाँवना छैनमात्रं हान पिहाँनतुं
 बिज्याना आचार्यया जवेसंतुं बिज्यात । हे मैत्रीय थ्व
 सोया आचार्यया मने त्रासचाया ग्याना स्वयाध्वन, थ-
 जागु ईले बज्रपाणी बोधिसत्त्व आचार्यया ग्होनेवना
 थथे आज्ञा दय्का बिज्यात ।

हे आचार्य छ ग्याय्मते । जित श्रीकरुणामयनं धया
 बिज्यागुथ्ये छन्त उद्धार याय्धका जि थन वयागु खः ।
 हे बज्रपाद ! छन्त लिपा ङ्घीगु भबिष्य खँकने । एक-
 चित्त याना न्यो-

छं स्थापनायानागु कलशं जल उत्पत्ति जुल ।

हे आचार्य उकिं श्वथायेया नां कुम्भतीर्थ धका नां
 प्रख्यात ज्वी । जिजुसां वज्रघण्ट ज्वनी आम स्थापना
 या नातगुकुम्भे द्वहाँ वना थहाँ बयागु । हाकनं श्व जि
 ज्वना तयागु अधिस्थानयानां तयागु वज्रघण्ट काला
 न्तरे कुम्भेश्वर वैतराग धका नां प्रसिद्ध ज्वी । श्व वैत-
 राग मेपिं मखु जि हे छः धका सिकी छं कोटी प्रमाण
 जप याना तगुलि लिपा श्वया नां कोन्तो धका नां नां
 प्रख्यात ज्वी । हांकनं सिया थुगु कुम्भतीर्थे मुसकधयाम्ह
 छुं छम्हेसेनं थुगु यासे मोल्हुवईतिनो । व पंचोप्रचार पुजा-
 या सार्दा दय्का जिगु मूर्ति कुम्भेश्वर बैत रागयात
 पूजा याना जपतपया वइतिनो । थथे यावगु पूण्ययाना
 व छूं सूवर्णमय मूर्ति जुया हिरण्य धका नां प्रख्यात ज्वी-
 तिनो । हे आचार्य थुम्ह हिरण्यक चिरञ्जीवो जुया
 गनबास याई, अन महा उत्तमगु बिहार दइ । उगु बिहारे
 थो शाक्यमुनी प्रबितो अनेक देव देवतागणपिसं बास
 यावई । लोपा श्वथायानां हिरण्यवर्ण महाबिहार धका
 नां प्रख्यात ज्वीतिनो ।

पुनर्वार थुगु यासे कालान्तरे मनुष्यपिसं थुगु कुम्भ
 तीर्थया जवेखवे अनेक चैत्य आदि कीर्तीदेकां स्थापना
 याईतिनो । नापं बुद्ध श्री करुणामय मूर्ति व जिगु मूर्ति

नं स्नापना याइतिनो । हे आचार्य ! थुगु तिर्यस गुम्ह
मनुष्यपिसं स्नानयाना जिगु थव मूर्ति थव बैतराग पंचो-
पचारयात सहितर्याना पूजायाई उम्ह मनुष्ययात असंख्य
पूण लाई गुगु मनं ईच्छायात उगुहे फल प्राप्त ज्वो हे
आचर्यआ जि वनेत्पल, छम्ह भविष्यया खँ कने धुन
धकांथुलि आज्ञा दय्का बिज्यात ।

थवबज्रपाद आचार्यजूसां श्री बज्रपाणीयागु थुलि खँ
न्यना श्री बज्रपाती बोधिसत्वयात पंचोप्रचार पूजायाना
जयतपयाना ह्लाबिन्तोयाना स्तोत्रयात । हे परमेश्वर
बज्रपाणी बोधिसत्व ! छल्पोलया चरणकमले कोटीर
नमस्कार हे जगतया नाथ ! छल्पोल जूसां सुवर्णयागु
पंचबुद्ध चिन्हदुगु मुकुटपुया अक्षयोभ्य तथागतयात
नमस्कार याना थःगु शारे धारना याना बिज्याना
चवंम्ह अति शोभायमान जुया बिज्याना चवंम्ह हानं
त्रैलोक्ये जाज्वल्यमान जुया बिज्याना चवंम्ह, थथि-
जाम्ह छल्पोलयात कोटीं र नमस्कार । हानं बज्र-
अधिस्थानयाना घण्टबादन थाना, थुगु घण्टया शब्दं
सम्पूर्ण भूतप्रेत, पिशाच, राक्षस आदियाभय नाश
याना बिज्याना चवंम्ह छल्पोलयात नमस्कार । हे नाथ
पुनर्वाद हाकनं सहश्रया चोलामू सुवर्ण हेरा मार्णिकं

संयुक्तयाना बिज्याम्हयात कोटी कोटी नमस्कार ।
 हाकनं छल्पोल त्रिशूल डमरु जोना बिज्याम्ह डमरु-
 यागु शब्दं सकल मारगणपित्त जितेयाना बिज्याकम्ह
 छल्पोलयात नमस्कार । हे परमेश्वर छल्पोल हानं
 बज्रविडारनादेवी शक्ति सहित सकल जोगिनीगण
 हितयाना दिगम्बरजुया म्हिता बिज्याकम्ह बज्रषाणी
 छल्पोलयात नमस्कार ! छल्पोल हानं बज्रविडा-
 रनीदेवी शक्ति सहित सकल जोगिनीगण सहितयाना
 दिगम्बर जुया म्हिता बिज्याकम्ह बज्रमाला रत्न
 माला कोशया बिज्याकम्ह छल्पोलयात नमस्कार !
 व्याघ्रचर्म ब्यहिना भष्म (अंग) म्हे बुया बिज्याकम्ह
 छल्पोलयात नमस्कार ! हानं अनेक रत्न मणो
 माणिकया तिसांतिया अतिहे नाज्वल्यमान जुया
 बिज्याकम्ह छल्पोल करुणाया खानोजुया बिज्या-
 कम्ह छल्पोलयात नमस्कार ! धका थुगु प्रकारं स्तोत्र
 प्रार्थनायाना बिनतीयाना चवन । हे मैत्रीय ! थुलि
 बज्रपाद आचार्य स्तोत्र यागु खना श्री बज्रपाणो
 बोधिसत्त्वं आज्ञादय्का बिज्यात ।

हे बज्रपाद हे आचार्य ! छन्त जि भविष्यया
 खँ कन्हे धुने । छंगु स्तोत्र न्येना कृतार्थ ज्वो धुन ।
 छं ब्वनागु स्तोत्र गुम्ह मनुष्यनं जिगु मूर्ति कुम्भेश्वर

बैतरागया न्हयोने चवना प्रार्थना याई उम्ह मनुष्यया
 निश्चयनं योगी पुरेजुया योग स्पूम्ह योगेश्वर ज्वो
 छं एकचित्तं कुम्भेश्वर तीर्थे स्नानयाना जमतप ध्यान
 यानागु पूष्यं मोक्षफल प्राप्त ज्वो धका श्री बज्रपाणी
 बोधिसत्त्वं भविष्यया खँ आज्ञा दय्का बिज्यात ।
 अनं वज्रपाणी बोधिसत्त्व थःगु शरीरया फक तेज
 पिकया बैतरागयाके लिन याना अन्तर ध्यान जुया
 बिज्य हे मैत्रीय !

थुम्ह बज्रपाद आचार्य कुम्भेश्वर तीर्थे स्नानयाना
 कुम्भेश्वर बैतराग यात पंचोपचार पुजायाना अनेक जप
 तप ध्यान याना थुगु बैतरागया सेवा याना चवन । थये
 चवचवं कालांतर वितेजुया बसेलि उम्ह बज्रपाद आचार्य
 मृत्यु जुया वन । लिपा योगेश्वर जुया जन्म जुल । हे
 मैत्रीय बोधिसत्त्व ! एव बज्रपाणी बोधिसत्त्वया अंश जुया
 बिज्याम्ह कुम्भेश्वर बैतरागया सेवा याय् माल धका श्री
 शाक्यमुनी भगवानं आज्ञा दय्का बिज्यात । थुलि श्री
 शाक्यमुनी भगवाणं आज्ञा दय्कुगु खँ न्येना मैत्रीय
 बोधिसत्त्व आदि सकल सभालोकवि फुक्कसियाहे थःथ
 गु मनयात बोधजुया शान्त जुल धका ऋकुछन्द भगवान
 धर्माकर राजायात आज्ञा दय्का बिज्यात ।

इति श्री स्वयम्भू पुराण कुम्भेश्वर बैतराग उत्पत्ति माहात्म्यक
 थाचतुर्थोध्याय ।

५. गोपालेश्वर

ॐ नमो श्री स्वयम्भूवे नमः । ॐ नमो श्री गोपालेश्वराय नमः ।

श्री ऋकुछन्द भगवानं धर्माकर राजा यात पुनः
आज्ञा दय्का बिज्यात । श्वहे कथा श्री शाकमुनी
भगवानं मंत्रीय बोधिसत्त्वयात आज्ञा दय्का
बिज्याना चवन ।

परापूर्वकाले पांचाक्ष धयागु देश छगु दु । व
देशे महागुणवन्तम्ह बुद्धपाल धयाह्य भिक्षु छम्ह दया
चोंगुदु व भिक्षुया मञ्जुगर्त धयाम्ह पुत्र छम्ह नं दु । व
भिक्षुया आपालहे शिष्यपिनं दु । व शिष्यपि फुकंहे
थःम्हं धयार्थेदुपि जुयिका चवन । थव पुत्र मञ्जु
वर्त छम्हजक लाता जुया चवन । अजागु अवसरे व
बुद्धपाल धयाम्ह भिक्षु थःकाय्पात व मेपि शिष्य
पिन्तनं आखः सेन । थथे अनेक प्रकारं आखः स्यस्यो
स्येस्यो असंख्य शिष्यपि आखः सया माहाभिज्ञः
पण्डोत हे ज्वोपि जुल । थःकाय् मञ्जुगर्त छम्ह

लातां छुंहे सयका मका । है मैत्रीय ! थथे थ काय्
 छतिहे आखः मसगुलि अनेक प्रकारं तारण मारण,
 बन्धन आदि नाना प्रकारं सास्ति यातनं वं आखः
 छगहे धाँके मफु, ब्वंकेनं मफु । थथेजुया बौम्ह बुद्ध
 पाल भिक्षुं थःगु मने बडो दुःख ताय्का, उंसि
 धाय्का धाल

हाई ! हाई हुं थ्वमचाया छुधयागु कर्मखः गुरु
 तत्वनं मखु, आत्मा तत्वं मखु, थ्व मचायात जि आख
 स्येने फैमखुत बिना श्री गुरुयाभेद मलाकं जि आखस्येने
 हे फैमखुत । उकिं थ्व मचायात गोपुच्छपर्वते श्री
 मञ्जुश्री निर्वाण जुया बिज्यागु उगु थासे छोय माल
 धका मने लुइका थःपुत्र सता धाल ।

हे पुत्र ! छन्त जि आखः स्येने मफुत । छ
 गोपुच्छ पर्वते वना मञ्जुश्री बिहार देकातगु दु ।
 अनवना मञ्जुश्री गुरुयागु भजनयाना सिद्धो फल
 लानावा धका थुलि धया ॐ नमो वागेश्वराय
 धयागु श्लोक दय्का थकाय् मञ्जुगर्त यात ल्हाते
 लल्हाना बिल । थः, थे बी धुंका थःशिष्यपि सताधाल

हे शिष्यगणपि ! छिपि सकलें थ्व मञ्जुगर्त यात
 व्रता नेपाः वनावा । हे शिष्यगणपि हानं छिमिसँ
 वयात नमोवागोश्वराय धका नां काकेगु लोमनी ।
 अथवा लोमंसा छिमिसँ कनाब्बू हे मचात ! छिमित
 नेगु सामान् मदुसा जि बिद्या छ्वप् । छिपि याकनं हे
 वनं वनां मञ्जुश्री गुरुया भेदलाना सिद्धो दय्का
 बा धका बिदाबिया नेपाले छ्वत् । अनंलि थः गुरुयागु
 थुलि आज्ञानेना नमस्कार याना मञ्जुगर्त प्रभित्तो
 सकले थःगुदेशं प्रस्थान माना वन । हे मंत्रीय !

थथे ववं ववं नेपालया संनिधाने थ्यन । अन तुया
 बारी पिना तथाय् लावज । मचातेसं व तु नय्गु लोभे
 भुले जुल सकलें अनहे तुवारीनतुं भचा बिश्राम याना
 सकसिनंन थः योः योगु तुमाला तोतोथुला मल । थथे
 मचातेसं उगु तुया रस तोना भुलेजुया चवन थथे नेगुलि
 भुले जूगुलि मञ्जुगर्तयात बौम्हेसिनं स्येना हगु श्लोक
 लोमंकल । उगु इःले पासापिसँ धाल
 हे गुरुपुत्र ! छिपिसँ वागोश्वरयागु नां कायेगु लोमनला
 को छु धका न्यना स्वत् । अजागु बखते मञ्जुगर्तं धालः

हे पासापि ! आखःयागु रस छु दु ? थ्व तुयागु

रसला गुलि दु खला ! उकें जिजा थगं तोता गनंहेवने
 मखुत धका धया उगु थामं इकिधिकीहे मसंस्य चवना
 चवन । हे मैत्रोय ! थुख्ये शिष्यपिसँ धासा चवयका
 चवन हे गुरु पुत्र ! मञ्जुगर्त झीपि थन वयागु मखु
 झीपिजा गोपुन्छ पर्वते बिज्याकम्ह मञ्जुश्री चैत्यया
 थाप् वनेत वयापि छः । थन आपा बिसम्ब बाये
 मजिल । हे गुरु पुत्र नुनु धका हाला चवन । थुकथं
 हाला चवेकलनं व मञ्जुगर्तयात चित्त बुझेयाये मफु ।
 थव सोया थः थः पासापिसँ धास

हेपासापि ! आगथेयाय्गु ! झीसँ थवधात गथेयाना
 चित्त बुझेयाना ववनायंकीगु । थवैतला झीसँ चित्त
 बुझेयाय फेखवामव । आछुयाय् ! झीत गुरु छुधाईथ्ये
 धका सकसियां थःथःगु मने घन्दाकया हाला चवन ।
 गुलिसिनं हानं धाल हे गुरुपुत्र ! आमथे याये मते
 बागीश्वरया नां खुनुका उकिं, थःगु अज्ञान फुनावनी
 हेगुरु पुत्र ! थव चवामोलनं गुरुया नांकया गाला
 खुनु ब्यू धका धाल । यथे पासापिसँ धासेलि व मञ्जु
 गर्त थः बौनं बियाहगु चवामो कया आकाशे थः
 स्वया गाला बागीश्वरया नां कया चवन । थुगुप्रकारं
 मञ्जुगर्तं बागीश्वरया नां काकां ताकालंहे दय्

धुस्येजि छन्हुया दिने वागीश्वर जुया विज्याकम्ह
 मञ्जुश्रीनं थःगु अन्तरह्यानं स्वया विज्यावले मचात
 थःगु थासे मवगुखना मञ्जुश्री गुरुया मने करुणा-
 चाया व मचात चवना च्वंगु थासे थ्यंकहे विज्यात
 अजागु अवशरे मचातेसं मञ्जुश्री गुरुविज्यागु खना
 सकसिनंहे लहाहा जोल्पा विन्तीयाना स्वचा चाहुला
 चरण कमले भोपुया च्वन । हे मैत्रिय ! अजागु वखते
 मञ्जुगर्त छम्हजक थः सकल पासापिसंन मञ्जुश्रीया
 चरणकमले भोभोपुया च्वंगु खना आतां च्वना स्वया
 च्व । थ्व स्वया पासापिसं धाल-

हे मञ्जुगर्त ! सत्गुरु मञ्जुश्री विज्यागु छं मखँला
 धिक्कार ! हे लातापुरुष ! हुँ हुँ गुरुया दर्शन याहूँ
 धकाधाल । थथे धालनं वं थःत धागु मखुथे याना छुं छुं
 हे मधासे पाक च्वनेथे च्वना च्वन । व खना पासापि
 सकलें उसिधया छ्यो ज्वना गुरुया पालि भोपुय्का
 सुम्क च्वना च्वन । थजागु वखते जगते गुरु जुया
 विज्याह्य मञ्जुश्रीनं आज्ञा दय्का विज्यात ।

हा हा ! संसारे कर्म धयागु सुनानं मितेयाय्मफु।
 गर्थिह्य पण्डितया काय्मचा जुया च्वंह्य सोसों अथेनं
 पूर्व जन्मया फल भोग याये हे मानि खनी धका

मञ्जुश्रीनं आज्ञा देका बिज्यात । हे बालक मञ्जुगर्त !
 छ अज्ञानजुया छुंहे मसिया च्वन छंके च्वंगु अज्ञान
 फुक्कहे मदय्का नाशयाना लिका धुन । छन्त बोधि-
 ज्ञान बिया । बि सुदृष्टीं स्यधुन । हे बत्स ! दधका
 मञ्जुश्रीनं व बासकयात कपाले ल्लाहार्ति फयाकया
 थन । अजागु बखते पुनः मञ्जुश्री गुरुं आज्ञादेकल-
 हे बत्स छन्त जि बरदान बी धुन । छंगु ज्ञानं जित
 स्तोत्र या धका धाल-

यथे मञ्जुश्री गुरुं आज्ञा दय्कुगु खँ न्येना व
 मञ्जुगर्तया मने न्ह्यलंचाथ्ये झसंग वन गथे धाःसा
 खिउँसे च्वंथाये मत च्याथे चोंक पचुसे च्वनावल
 न्ह्यलं चाईवले मिखा चकनिथ्ये चकना सिचुस्ये च्वना
 वन । हे मंत्रिय बोधिज्जत्थ ! यजागु बखते मञ्जुश्री
 गुरुया दयां मञ्जुगर्तया फुक्क ज्ञान पूर्ण जुबा वल ।
 अयोगु वखते मञ्जुगर्त तत्कालं सत्गुरुया दर्शनयाना
 खवा स्वय धका इच्छा यानां ल्लानिपां ज्वरेयाना थुगु
 प्रकारं स्तोत्र ब्वना नमस्कारयाना बिन्तीबात । गथेवि-
 न्तीं यात धाःसा-ॐ नम श्री मञ्जुनाथाय शशधर निव-
 सुभ्रं : खङ्ग पुस्ताङ्गपाणो सुरचिर मती शान्तं पञ्च
 वीरं कुमारं पृथुतर बर मोक्ष पद्मपत्रा यताक्षं कुमति
 दहनदक्ष मञ्जुघोषं नमामीः ॥१॥ मृगरिपु कृतयानं

दत्त भक्त प्रदानं, सुरगनुज नृमानं बोधिसत्त्व प्रधानं ।
 अखिल गुण निधानं सर्वं विद्या भिधान, करसर सिजवाणं
 मञ्जुघोषं नमामि ॥ विभूत सकल कोषक्षालिता ज्ञान-
 दोषं स्मरण भजनं तोषं दूररागादि दोषं बिहित समुर
 घोषं सिद्धी दाख्याद्य दोष । कृतजाडपरिशोषं मञ्जु
 घोष नमामि ॥ गणपति शरजन्म श्री महाकाल सिंहः
 परिवृतनिज बर्ग भावमीदीराक्ष ॥ असीसर जपमाला
 पुस्तकं संवहन्तः उरसिर लित माला मञ्जुघोषं
 नमामिः । थुलि स्तोत्र ब्वना मञ्जुश्री गुरुयात दर्शन
 याना बिन्नियाना धयाच्चन । गथेधाःसा-

हे गुरु मञ्जुश्री छल्पोलयात सहश्रकोटी नमस्कार
 हे गुरु छल्पोलयागु ख्वा गजागु धाःसा पूर्ण चन्द्रमाथ्ये
 चकना चवोंह, हाकनं छपिसं खङ्ग पुस्तक ज्वना देव
 दैत्य, मनुष्य यात कुमती अज्ञान नाशयाना फुका
 बिज्याना चवोंह, थथिम्ह छल्पोलयात नमस्कार । हे
 परमेश्वर हाकनं छल्पोल गथिम्ह धाःसा पञ्चशीर्ण
 धयागु न्यागु चोका दयाचोंगु पर्वतया दथ्दी महाचीन
 धयागु विहारे बिज्याना चवोंह हे सर्वज्ञ, छल्पोलयात
 नमस्कार । हे शास्ता ! हे परमेश्वर ! छल्पोल अत्यन्त
 युवावस्था जुषा बिज्याना चवोंह । छल्पोल हाकनं

मोक्षवनेगु लँ वयना बिज्याना च्वंम्ह थथिम्ह परमेश्वर
यात नमस्कार । हानं छल्पोलया दृष्टीं जुसां
गजागु धाःसा पद्मपत्रथ्ये च्वोंगु थथिजागु दिव्य दृष्टी
स्वयमात्रं दुःखनापं अज्ञान पाप नाशयाना बिज्याना
च्वंम्ह छल्पोलयात चरणकमले कोटि कोटि नमस्कार।

हे गुरु थों जि अज्ञानीयात दयातया छल्पोलं बोधिज्ञान
साइगु वरदान बिया बिज्याम्ह थथिजागु बिद्याया
खानी जुया बिज्याना च्वंम्ह, हाकनं धनूर्वाण ज्वना
राग, द्वेष, मोह आदि घात छेदनयाना बिज्याना च्वंम्ह ।
हाकनं दक्क सिद्धीया बाता जुया बिज्याना च्वंम्ह
गणेश महाकाल परिवारयाना निम्ह देवीनं सहितयाना
सिंहया म्हे आशनयाना बिज्याना धनूर्वाण उफोस्वाँ
पुस्तक जपमाला धारना याना बिज्याम्ह छल्पोलयात
नमस्कार । हे गुरु हाकनं छपिसँ चण्ड-हास खड्गनं
पर्वत त्वाह्लाना लंखछीना बिज्याह्य । हानं, पृथ्वी खने
दय्का थकुम्ह छल्पोल गुह्यदेवीया आदि दर्शनलाना
बिज्याम्ह । सहस्र दल दुगु पलेस्वाँने छीने बिज्याना
च्वंम्ह छल्पोल सहस्रदल दुगु पलेस्वाँया दथ्वीई ज्योति
रुपयागु प्रशादलाह्य । हानं देव, दैत्य, मनुष्यपिसं
नमस्कार याना तह्य छल्पोल । हे विद्यापती छल्पोल-

यात नमस्कार, हे परमेश्वरधका थथे स्तोत्र ढवना व
मञ्जुगर्त प्रार्थना यात । हे मंत्रोय बोधिसत्व ! थुगु
प्रकारं प्रार्थनायाना पंचोच्चार पूजायाना त्रीप्रदक्षण
स्वचा चाहुला उण्ढवत प्रणाम याना विन्तोयाना चवन ।
हे सत्गुरु ! छल्पोल सदानं स्थार जुया बिज्याहूँ ।
जीं भजनायानाचोने थुलि विन्ति यागु खँ न्यना श्री
मञ्जुभ्रीनं आज्ञा दय्का बिज्यात-

हे भक्तवत्सल ! जि छथाय्जक चोना चव ने मज्यू,
छाय्धाःसा संसारे सकभनं चाहुला विचार याय्मा ।
हे वत्स ! छिमिसं धाथ्ये जि जिगु अंश थुगु थासे
तयाबी, धन्दा काय्म्वा धका आज्ञा देका वस्पोल मञ्जु-
श्री थःगु शरिरेचवंगु तेज पिकया अनचवंगु ल्हो छगले
लीनयाना थुगु प्रकारं आज्ञा दय्का बिज्यात गथे धासा-

हे मञ्जुगर्त छं न्यो- छहे जुल, छिमि पासापि
सकलें मुनाजुल थव जिगु अंशतया थकागु ल्होहते जिहे
धका मतूँहेभापा तथा भक्तीभाव याना चवो हे मञ्जुगर्त !
हाकनं छं यानागु स्तोत्र, गुम्ह मनुष्यगणपिस्ये थुगु
बेतरागया न्ह्योने चोना प्रार्थना याई व मनुष्यपिनी
निश्चयनं सिद्धोफल लाना सकल शास्त्र, विद्यापूर्णजुया,
बोधिज्ञान लाना तथागतया कुले जन्म जूवनी धका

श्री गुरुनं श्व वंतरागयात गोपालेश्वर धका नां प्रख्यात
 याना बिज्यात । हे मैत्रीय बोधिसत्व ! थथे सकल
 मच्चातेत सिद्धिफल बिद्या थगु शरीर अनलिन ज्वोका
 बिज्यानातिनी गोपालेश्वर धका नां प्रख्यात जुल । हे
 मैत्रीय ! थथे मञ्जुगर्त धयाम्हेसिन ग्हापां च्चामोलं गाला
 सेवायागुलितिनो थनया चिह्न च्चामो जुल । थथे मञ्जु-
 गर्त आदो सकल मच्चातेसं श्व गोपालेश्वर वंतरागयात
 पंचोपचार सहित पूजायाना थःपिसथ्ये स्तोत्र ब्वना प्रव
 क्षिणायाना सकल मच्चात लिहावना थःथःगु देशे थ्यंकाछे
 वन । अथ्यनेवअनयागु दव्व खं कना मां-बोपि दर्शनयाना
 च्वन हेमैत्रीय थथेसकलमस्ते माबोपिनिफुक सियाहे अथे
 थःकायपीं फुकसिननं कंगु खंन्यना बसकलया मांबो
 पिफुक सियागु मननं धाल धन्ये २ मञ्जुश्री धयाम्हे
 तःधम्हे हे इश्वरखःधका मनेभापिल थथेव पांचाल देशया
 सकल लोकपीसन श्वहे खंन्यना अन गोपालेश्वर वंत
 राग याथावना पंचोपचार, पुजायाना, जप, तप, ध्यान
 आदीयाना प्रदक्षीना याना थःगुक्षे लिहावया सुख
 आनन्दं वाशयाना चोना चोन । हे मैत्रीय बोधि सत्व
 थुवलेनिस्ये गोपालेश्वर वंतराग सिद्ध जुयाबिज्यात
 हे मैत्रीय गुम्हमनुष्येउगू वंतराग यात छत्र, ध्वज, पतक
 चामल, पुष्पमाला तण्डुल पात्र आदी दोहलपा पंचो

पद्मार पूजायाना सेवायासी । उम्ह मनुष्ययात अठ्ठ
 सिद्धो फलप्राप्त जुया बोधिज्ञान धयागुली पूर्णजुया
 तथागतपिनीगु पद्मलाय दई धका श्री शाक्यसिंह
 भगवानं मैत्रीय बोधिसत्त्व आधि सकल सभालोक
 पिनीगु न्होने खया स्वया थुगु प्रकारं सकलयात
 चित्त बुद्धो जवीक आज्ञादेका बिज्याना चयन । थवहे
 खँ जूतां ककुलम्भ भगवान धर्माकर धयाम्ह राजायात
 आज्ञादेका बिज्यात ।

इति श्री गोपालेश्वर वंतराग महात्म्य पञ्चमोऽध्याय

६. फनिकेश्वर

ॐ नमो रत्न त्रयायः । ॐ नमो श्री

फनिकेश्वरायः । श्री शाक्यमुनी भगवानं मैत्रिय
बोधिसत्त्व आदि सकल सभालोक पिनिगु ख्वास्वया
थुगु फनिकेश्वर बैतराग उत्पति जूजु खँया महात्म्य
आज्ञा देका बिज्यात । गथे आज्ञा दय्का बिज्यात
धाःसा हे मैत्रीय ! न्हापा क्रकुछन्द भगवानं धर्माकर
धयाम्ह राजायात आज्ञा देका बिज्यात । थ्वहे वाखँ
जि सकलसभा लोकगणपिन्त कनेत्यना । छिमिसँ एक
चित्त याना न्यो

परापूर्वकाले कपिलवस्तु धयागु नां जुया चवोंगु
शहरे बोधियान धयागु नां जुया चवंम्ह आचार्य छम्ह
दु । छन्हुया दिने व भाचार्य जूसां नेपाल धयागु पून्य
क्षेत्र तधंगुखं ; उकिं सिकेमाल धका मने भापिल । हे
मैत्रीय ! थथे थुम्ह आचार्य नेपाल वने धका थःगु देश
तोता प्रस्थान जुल । ववंववं नेपाल थ्यन । अन वं
तः धम्ह श्री स्वयम्भूयात खन । थथे खनेवं अकाशं
निस्ये श्रीस्वयम्भू भगवान यात नमस्कारयाना नेपाल

या वक्षिणपाख्ये छगुथासे चोना अष्टशिद्धी लाय्धका मन
 कामनायाना तपस्या याना चवन । गुकथं तपस्याबात
 धाःसा- अनेक सामानतया जज्ञयाना तपस्या याना चोन
 हे मैत्रीयङ्गु जज्ञ कुण्डलस मत्स्य आहुतिधका स्वाविन्या
 शुलापाते तथा आहुती बिद्या जज्ञयाना च्वंलिसें व न्यात
 गनवन धाःसा छगु तीर्थे उत्पति जूषन । व सम्पूर्ण
 होमे दुयाछोपि न्यात फुकसियागु कपाले छुजुल
 धासा लूयागु चिन्हदुपि जुया परम आनन्द
 उगु तीर्थे बासयाना च्वंन हे मैत्रीय बोधिसत्व
 पुनर्वार हाकनं थुगु इले थःगु कामना पूर्णफल बोफुम्ह
 कामधेनु धयाम्ह सा छम्हवया थ्व वधियानाचार्य नं
 होम याना च्वंगु थासे यज्ञ कुण्डलेस वया व सां
 थःगु दुरू हाय्का बिल । थथे थुःम्ह साछम्ह वया जज्ञ
 कुण्डले दुरू हाय्का थुगु प्रकारं आज्ञा जुल ।
 हे महाबोर जुया च्वंम्ह हे आचार्य ! छं याना
 च्वंगु तपस्या खना, जि प्रशन्न ज्वोधुन छंगु नमो
 कामना पूर्ण ज्वोमा । हे आचार्य ! छं थ्व थासे हे
 च्वना तपस्या याना हे च्वं । उगु वखतेस मेमेपि
 देव देवतापि नापहे थन बिज्याई तिनी । धका आज्ञा
 जुया थुम्ह कामधेनुसा अन्तरध्यान जुया विज्यात ।
 हे मैत्रीय बोधिस त्व, अजागु अवसरे थुम्ह आचार्य

व काम धेनु सांयागु आज्ञानेना अनहे चवना न्हायाय
 थिर्नु तपस्यायाना चवन । पुनवरि अजागु बखते व अचार्य
 तपस्या याना चवंगु खना उक्रिया पुन्यया प्रभाव
 सुखावती भुवने बाशयाना बिज्याना चवम्ह श्री करुणा
 भयनं थुगु खँ सोका थःगु अंशजुया बिज्याना चवम्ह सर्व
 नीवर्णविष्कंभी बोधिसत्त्वयात सता थथे आज्ञा देका
 बिज्यात ।

हे सर्वणीवर्ण विष्कूम्भी बोधिसत्त्व छल्पोल नेपाले
 बिज्याना स्वयम्भूया दक्षिण भागे चवना तपस्यायाना
 चवम्ह ओदियानाचार्ययात उद्धार याहुँ धका आज्ञा
 देका बिज्यात । अजोगु अनशरेथुम्ह बोधिसत्त्वं श्री
 करुणामययागु आज्ञा नेना तथास्तु धका थःगु शरिर
 जाज्वल्यमानं तेजपिकया नेपाल बिज्याय धका अनं
 प्रस्थान याना बिज्यात । थथे प्रस्थान याना नेपाले
 थ्यंका दक्षिण भागे तपस्यायाना चवम्ह आचार्यया थाय्
 थ्यंक बिज्यात उगु इःले तपस्यायाना चवम्ह आचार्य
 वस्पोल इश्वर बिज्यागु खना हथाय्चाया थःगु मने हर्ष
 जुया ल्हा ज्वल्पा नमस्कारयाना विन्ती यात ।

हाय्हाय् ! जिगु भाग्य धन्य धन्य थथिजाम्ह
 परमेश्वर जित उधार यायत बिज्यात थुम्ह आचार्य
 वस्पोल बोधिसत्त्वयात बिधिय्ये पंचोपचार पूजायाना
 न्नर ध्यान यात हे परमेश्वर सर्वणोवर्ण विष्कुम्भा वधि
 सत्त्व छल्पोल यात नमस्कार छपीं गथीम्ह धासा थां
 थासे पतिक हे नागया तिसांतिया बिज्याकम्ह हाकनं
 सिर चन्द्रम न स्वभायमान जुया बिज्याकम्ह थथिम्ह
 परमेश्वर यात नमस्कार हे भदन्त छलपोलया अंगे
 भस्मविभूतीं बुया स्वभायमान याना बिज्याकम्ह
 हाकन फनि पातकं नागं कुयका बिज्याम्ह थथाम्ह
 फनिकेश्वरयात कोति २ नमस्कार हे परमेश्वर छल्पोल
 गथीम्ह धासां सुवर्णया मकुतं पुया उके पंचवुद्धया
 मूर्ती खादाजुया चोना चोगु रत्न मणिमानिक जदेजुया
 चोगु सुवर्णया मकुतपुया अत्यन्त शोभायमान जुया
 बिज्याकम्ह हे बोधिसत्त्व छल्पोल यात सहश्रकोति
 नमस्कार । हे शास्ता सत्त्व प्राणियात उधार यायगुली
 व नरके चोपीं प्राणिपीन्त उधार यायगुलि अति हे मंन
 इया बिज्याना चोम्ह गुनया सागरजुया बिज्यानाचोम्ह
 हे करुणया सागरजुया बिज्याना चोम्ह छल्पोलयात
 स्तोत्र यायगुली थौं जिगु सामर्थ्यमदु हे परमेश्वर जिथी
 जाम्ह अज्ञानियात छल्पोलं करुणातया बिज्याय माल

धका थुगुप्रकारं स्तोत्रयात । हे मंत्रीय बोधिसत्व थुम्ह
 सर्वणोवरणविष्कुम्भी बोधिसत्वं ओदियाचार्यया न्हयो-ये
 थूप्रकार आज्ञादेका विज्यात हे ओदियानाचार्य छंगू
 भगतिछना जिसन्तोस ज्वोधुन छ अष्टसिद्धिफल लाम्हे
 जुल हे ओदियाचार्य छ थन च्वना मान्हा हुति
 यजयाना योगोनोगणपि आराधना तपस्यायाना चवों ।
 हे आचार्य छंगु भाग्य भक्ताया जोर याग्मांगण संतुष्ट
 जुया छंथाय्वया अष्टसिद्धि फल बो । हे आचार्य ! छन्त
 जि अष्टसिद्धीफल लाइगु खँ या उपदेश बोधुन । आछं
 थुगुथासे जिगु अंस स्थापना याना ती धका सर्वणोवरण
 विष्कुम्भी बोधिसत्व थःगु शरिरयागु तेज जाज्वल्यमान
 पिकया अनहे छंगु थासे स्थापनायाना लानज्वीका फनि
 केश्वर बैतराग धका नां प्रख्यातयाना आचार्यया न्होने
 आज्ञा देकल

हे ओदियाचार्य ! छं न्यों-थ्व जिगु भशतोता थकागु
 फनिकेश्वर बैतराग जि हे खः धका भापा सेवा याना
 चवं धका थुगु प्रकार आज्ञादेका विज्याना थुम्ह बोधि
 सत्व अनहे अन्तरध्यान जुया विज्यात । हे मंत्रीय !

थनंला गुम्ह ओदियाचार्य थुम्ह सर्वणोवरण
 विष्कुम्भी बोधिसत्वं आज्ञा देकुथ्यें तत्कालं हे थःगु

शरीरे च्वंगु ला ध्यना थःम्हनतुं हे मांसाहुति
 जजयाना च्वन । जागीनी पित्तनं भाराधना याना
 च्वन । थथे एकचितं जापयाना च्वंच्व झिडाल जाप
 पूर्ण जूलिसें थुम्ह आदिनाचार्य तपस्या याना च्वंगु
 प्रभाव आकाशमार्ग जोगिनीगणवि बिज्याना थुम्ह
 आचार्ययात दर्शन बोल । पुनर्वार अयोगुबखते वस्वया
 हथाय् चःया थुम्ह आचार्य दनावना भाकाशे थःस्वया
 ल्हाहा जोलपा बिस्तोयाना पूजाभावयाना जप, ध्यान
 स्तात्र आदियाना प्रार्थना यात ।

हे जननीमाता ! हे बज्रयोगिनी ! छल्पोलयागु
 प्रतिमा कीर्ति देका वो छल्पोल सदानं थनहे बिज्याहुँ
 धकाथथे प्राथनायाना आदिनाचार्य वसपोल बज्रयोगिनी
 यागु प्रतिमा देकाबिल । थुगु अवसरे थुम्ह जगत संसार
 या माता जुया बिज्याम्ह श्री बज्रयोगिनी उगु प्रतिमास
 लीनजुया बिज्यात । अयोगु बखते थुम्ह आदिनाचार्यनं
 विधि विधानथ्ये उगु प्रतिमायात अनेकप्रकार पूजायाना
 को लासे धयागु बिधि समेत याना स्थापना याना बिल
 थजागु अवसरे श्री बज्रयोगिनी प्रत्यक्ष जुया थुम्ह आचा
 र्ययात अष्टसिद्धिफल व मागु भरोसा बायो वस्रोब थो
 बज्रयोगिनी थःगु अंश नक तोता उगु मूर्ति लीनयाना

अन्तरध्यानं बुद्ध्या विज्ञातं धर्मा श्री शाक्यमुनी
 भगवान् मंत्रीय बोधिसत्त्व प्रभृती सकल लोका
 खवा स्वया आज्ञादेका विज्ञात । श्वहे खं क्रकुच्छन्द
 भगवाण तथागतं धर्माकर राजायात भाजो देका
 विज्ञात ।

इति श्री स्वयम्भू पुराणे फलिकेश्वर वंतराग माहात्म्य पुराण अष्टमोऽध्याय

७. गन्धेश्वर

ॐ नमो श्री स्वयम्भू धर्यधातु वागीश्वराय नमो !
ॐ नमो श्री गन्धेश्वराय नमः । श्री शाक्यमुनी
भगवानं मैत्रेय बोधिसत्त्व आदि सकल सभालोक
पिन्त गन्धेश्वर बंतराग उत्पत्ति जूगु महात्म्य कथा
आज्ञादेका विज्यात ।

नहापा क्रकुच्छन्द तथागतं धर्माकर राजायात
आज्ञादेका विज्यागु खँ जिनं थुगु सभालोक गणपिन्त
फनेत्यना । हे मैत्रेय बोधिसत्त्व थ्व खँ गथे धाःसा
पुनर्वार थुम्ह आचार्यनं फनिकेश्वर बंतराग सिद्धयाय्
धुंका अनन श्री वज्रयोगोनी आदी साधन याय् धुसें ल
थुम्ह महापराक्रमो ओदियाताचायन अन धवंदवं
हिमालया समिपे नेपाल क्षेत्र थ्यंकवन । नेपाल धयागु
क्षेत्र गजागु धाःसा अनेक प्रकारया पर्वत चाहुला
च्वंगु, अनेक तिर्थस्थानं चाहुला च्वंगु स्थाने श्री
स्वयम्भू भगवान, श्री खगानना गुह्येश्वरो देवो आदि
सकल देव देवोगणपिसँ वासयाना विज्याना च्वगु
थथिजागु नेपाल धंगु क्षेत्रे थ्यंकवन । अनथ्येका व

ओदियानाचार्यनं विद्यायात ।

हाय्हाय् गथिजागु मनोहर जुया चवगु पवित्र
भूमि, सासा थजागु पवित्रगु पूव्य भूमि स्थाने चवना
अष्टसिद्धी लायगु धका मने कामना याना ववंवव
छगु बागमतोया तीर्थे थ्यंकवल हे मैत्रीय ! पुनर्वार
हाकनं उगु अत्यन्त मनोहर जुया चवंगु वागमतो
स्थाने पवित्रगु थासे कारलोया आकार जुया चवंगु
पर्वत छगु खन । व पर्वत खना ओदियानाचार्य जूसां मने
लुडकल । गथे धासा आहा ! जि थुगु पर्वतेसँ चोना
हे अष्ट सिद्धि लाय धका मने तथा उगु बागमतोस्नान
याना मोल्हुया सूचियाना पवित्रज्जोका, व पर्वते
थहाँवना पर्वतया चबका थ्येका शुद्धगु भूमि स्वया
किशोयानु छेन् लाया, उगु छेगुया द्योने कूशासन
याना, थव ओदियानाचार्य अतिलक्षणं संयुक्तजुया चवंगु
मण्डल छगु दय्का स्थापनायात । व मण्डल गथि
जागु धाःसा सूबर्णरत्न, बैदूर्यमणो माणिकं संयुक्त
जुया चवगु, हाकनं उके वज्राबलो, पद्मावली सहित
जुया चवगु घण्टमाला किन्कोजाल आदि नानाप्रकार
यागु स्वांमासहित जुया चवगु थ्वथ्येनु, अनेक प्रकारया
इला पेना ध्वजा पताका व्वय्का स्वीनीत दुगु

तुषुगु छत्रं कुयका धुप, दिप संयुक्त याना थुम्ह
 ओदियानाचार्यन उगु मण्डलस पंचोपचार पूजायाना
 श्रीस्वयम्भू चैत्यसहित श्री त्रिरत्न देवता, श्री खगानना,
 गुह्येश्वरी आदि सकल देवदेवीगणपिनं आराधना
 याना उगु मण्डले पूजायाना एकाचित्त षडक्षरी मन्त्र
 प्रयोग याना, मिखानिपांतिसिना जोगयाना साधनयाना
 चवन । पुनर्वार अजागु बखते सकल देवलोकगणपि
 सम्पूर्ण हे व उगु मण्डले प्रवेशजुया बिज्यात । थयोगु
 वखते अन बागमतीया सिथे बिज्याना चवम्ह श्री गणेश
 छम्हेसिया जूसँ थःगु परिवारं सहितयाना फुकमुंका
 अन बागमती स्नानयाय् धका बिज्याना चवन । श्री
 गणेशया परिवार व्यनाहपि सुसु धाःसा पूतन, कतपूतन,
 स्कन्ध, भूत, प्रेत पिशाच, कवं ख्या आदि सकल परि-
 वारं सहितयाना बागमती स्नान याय् धका वल । थथे
 श्रीगणेशनं थः परिवार मुंका स्नानयाय् धुंका परिवार
 सहितं थःगु स्थाने लिहाँवने धका प्रस्थान याय् त्यवले
 ओदियानाचार्य जपछयानयाना चवंगु छन अनं श्रीगणेश
 खनेव अनवना स्ववन । अपोगु बखते श्री गणेश ओदिया
 नाचार्यनं गजवर्न आशनयाना योगयाना चवंगु छनाहानं
 अनं चवंगु मण्डलेसं सम्पूर्ण देवतापिन्तन आराधना याना
 तया तगुदु । श्रीगणेश छम्हसितजक बाहेकयाना तल थव

खना श्री गणेश अत्यन्तहे क्रोध पिकया थः परिवारया
न्होने च्वना थुगु प्रकारं धाल

हे परिवारगणपि कास्व जि गणेश धाय्का स्वर्ग
मर्त्य पातालगणया नायो जुया च्वनाम्ह, हाकनं देवलोक
यान नायो जुया च्वनाम्ह जि धासेंलो थौं या दिने थव
पापिष्ट, चण्डालम्ह ओदियानाचार्यनं जित बाहेकयाना
मेमेवि सम्पूर्ण देवलोक गणपिन्त जक आराधनायाना,
होकनं जितहे आशनयाना फेतुना योग ध्यानयाना च्वन
सो सो हे परिवारगणपि थौं थौं जित थुलो हेला यासें
जि थ्वेत जि अवश्यनं तोते मछु । हे परिवारगणपि का
थव साधकयात जो लपूज्वनाथं हेपूतन, कतपूतन छिमिसं
थःथःगु पराक्रम फक्कपिकया व पापात्मा ओदियानाचार्य
यात थुगु पर्वत क्वफाना छवो । हे परिवारपि जि थ्वं
पापोण्टयोत थव जिगु स्वथहे वाया. इन्तं सुया थव जिगु
परशु पाशं कपाले चिना बाफला याना चूर्नयाना बी ।
हे परिवारगणपि धका श्री गणेश आज्ञा देकुगु खँ न्येना
सकल परिवारगणपि फुकसियाँ हे थः थःगु मनसमाधान
याना, गुलि काबलेया रूपजुया थव साधकी चोना च्वंगु
पर्वते गाम्हुया द्वाघना व आचार्ययात कुतके छोय धका
मने तथा दुने दुने गाम्हुया हया चोन । हे संत्रोय

बोधिसत्त्व ! अयोगु बढते गुलि गुलि नाग जुया, गुलि
 वसीया रूपजुया बागमती लःथपना हल । गुलिसिननं लहा
 बधवस्याना वाकट्ट न्ह्याया गुलिसिनं काका जोः जोः
 दाः दाः पाः पाः धका हाला च्वन । पुनर्वार हाकनं
 कबंतेसं जक आलापति ज्वना थ्व हे आल पतिनतूं व
 साधकयात चिनायंके धका तयार जुल । हे मंत्रिय !
 थुजोगु प्रकारं त्रासबिया ख्याना च्वन नं व ओदियाना
 चार्य निर्भययाना एकचित्तं यग याना च्वन । अथे नि
 र्धकां योग याना च्वगु छना श्री गणेशयात बाहेक याना
 तगु हानं थःतहे आशनयाना दक्क देवलोकपिन्त पूजायाना
 तःगुखना गणेशया अतिहे लैजाचाया, सुंदेवतापिनीगु खवा
 तकनं स्वे मछाला सुइस्वकोठी देवलोकया उपरे लैजा
 जुया मिखा थकने तकहे मछाला व्वछुना च्वन । हे
 मंत्रिय ! थथेयागु निमित्ते गणेशया मिखा थौतकं हे
 व्वछुनाहे च्वन । हानं व आचार्यं हेलायागु जक मनेतया
 क्रोधपिकया व्वछुना हे च्वन । उगु इले थः परिवार
 गणपिसं बिन्ति यात

हे प्रभू ! थ्व सांधक यात थथे त्रास बिया च्वसां
 निर्धक हे योग याना च्वन । हे प्रभू ! गथे धाःसा
 चलाया बथाने सिंह मग्यार्थे तेज पिकया च्वन । थथे

याना चो चो आपालं समय वसेली सुखावतो भुवने बास
 याना बिज्याना चवम्ह श्री करुणामयनं ध्यान दृष्टी स्व
 यः बिज्यावले ओदियानाचार्य यात त्रासबिया चवगुखना
 थःगु अंसजुया चवम्ह क्षितिगर्भ बोधिसत्व यात सता
 आज्ञा देका बिज्यात ।

हे क्षितिगर्भ बोधिसत्व ! परिवृतो जुया चवम्ह थ
 पि कळगाल पर्वते बिज्याना ओदियानाचार्य अष्टसिद्धो
 फललायगु कामनायाना तपस्या याना चवम्हसित श्री
 गणेशं त्रासबिया चवगुदु । हे क्षितिगर्भ बोधिसत्व, अन
 थयिवना गणेशयात भंगयाना जतनयाना थपिगु अंशतया
 साधकयात रक्षायाना बाधका श्री करुणामयनं आज्ञा
 देका बिज्यात । श्री करुणामययागु थुलि आज्ञानेना क्षि
 तीगर्भ बोधिसत्वं तथास्तु धका तत्कालं सुखावतो भुवन
 आकाश मार्गतं बिज्याना ध्यान दृष्टीस्वया बिज्यावले
 ओदियानाचार्ययात पीडाजुया चवगु स्वया तत्कालं हे
 अन थ्येकं बिज्यात । अन थ्यनसात बोधिसत्वं दश क्रोध
 सरवात आर घनायात । दश क्रोध धयापि सुसुधाःसा
 १ यमान्तक २ प्रद्यातक ३ पद्यातक ४ विघ्नान्तक
 ५ अवल ६ तकिराज ७ नीलदन्द ८ महाबल ९
 उष्णिगचक्र १० सूम्भराज । थुमिगु न्ह्याने थथेआज्ञा

देवदत्त हे दशक्रोध भैरव छत्तपोलपिसं थौं थुम्हें ओदिया
 नोचार्य यात त्रासबिया चवंपि गणेश आदी परिवार
 पिन्त भंगयाना छवय माल । थये क्षितोजगर्भ बोधिसत्त्व
 आज्ञा देहुगु छै नेना दशक्रोध भैरवगणपिसं गणेश आदि
 परिवार पिन्त अनेक प्रकारं हका ब्रबिया बिसिका
 छात । थये बिसिका छोया इमिसं ब्रवंपातक लीना
 यंका चवन । हाकनं पर्वत स्तुया चोपितनं छयाना लीना
 यंका चवन । थुकथं भैरवपिसं खड्ग पर्वते सुयास्वता ।
 थये खड्ग सुया सोगुलि, पर्वतया तने चवंपि मृत्यु जुल ।
 गुलि चखुंचिगु रुयकया प्वालं बिस्पूवना ब्रवयावन । उगु
 चखुंचा जुया बिस्पूवगु प्वा थौया अद्यापी तकहे चखूंतोर्थ
 धका ना प्रख्यात जुया चवन । हानं थुगु चखूंतोर्थ पिहाँवगु
 नः बागमती संगम जुया उगुतार्थ यात चखूंतोर्थ धका
 थोतकं स्थोर जुया चवन तिनी । हे मैत्रेय !

थनंलि विघ्नातक धम्महसिनं अत्यन्त हे क्रोध पिक
 या धोल हे गणेश छं छु धया ; युद्ध याय् धयाला ? यदी
 युद्ध याय् धगु जुता थयेंहे छगु दन्त हे प्रहार याना बा ।
 हे गणेश छं जिगु आशत नः छं छु धया धका हका
 बिज्यासैली, गणेश हुतासं विघ्नातक या न्ह्योने ल्हानिसं
 बिनतोयाना गणेशं स्तोत्रयात ।

हे विघ्नातक जित सास्तीयाय् मते । जिगु खँ छक
 न्यमा बिज्याहुँ, छाय् धाःसा थौं जि छपिनीम्ह दासी
 जुल । हे परमेश्वर ! छल्पोललिसे जि जोरी मखु ।
 थौं जिगु उपरे क्षमायाना बिज्याहुँ । हे विघ्नातक
 मेताकारणं मखु । थुम्ह ओदियानाचार्यनं जिगु यासे
 चवमा जित हे बाहेक याना सम्पूर्ण देवलोकपिन्त
 माने याना चवन हे विघ्नातक थुलिया निम्ती
 जि मारगण्यात छोयाहयागु खः । जितन छगू भारा
 व्यूसा जि छाय् छवया हई । हे विघ्नातक छपिनो
 दासीया उपरे दया तथा प्रशन्न जुय माल
 धका गणेशं बिन्तीयाना धागु खँ मैना, विघ्नातकं
 ओदियानाचार्य व गणेश निम्ह नापलाका, नीम्ह
 नापं तथा स्नेह प्रीति तय्का थथे आज्ञा देकल ।

हे ओदियानाचार्य छं मखुगु ज्याःयात छाय्
 धाय् धाःसा बिघ्नराज गणेशयात मथ्याकुगुलि छन्त
 मारबगु खः । हे आचार्य छं लिपा खुनु न्ह्यागु हे
 ज्यायासां न्हापालाक हे गणेश यातनी पूजायाः ।
 अलेतिनी छन्त बिन्ध, मारधंगु दैमखु । थुलि आज्ञादेका

थुम्ह विधनान्तक अन्तरध्यान जुया विज्यात । हे
 मंत्रीय बोधिसत्त्व ! थुगु वखते उम्ह क्षितीगर्म
 बोधिसत्त्वयात ओदियानाचार्य नं पंचोषचार पूजामाव
 याना स्तोत्रयाना थुलि प्रार्थनायात ।

हे परमेश्वर ! छत्पोल सदायालागि थननतुं
 विज्याहुँ धका विन्ती यात । थुलि आचार्य विन्ती
 यागु खँ तेना बोधिसत्त्व आज्ञादेका विज्यात ।

हे आचार्य ! छं न्यो जि थन सदा चोने मज्यू,
 छायाधासा थव संसारे फुकप्राणीयात र क्षायाय् निम्ती
 सक्रभनं हे चाहुला चवनेमा हे आचार्य ! उकें जि छं
 थाय्जक चवनेमज्यू । छाँधासा ! छन्त जी उध्दार याये
 धुन । हे आचार्य थव जिगु शरीरया अंश छगू चिन्ह
 लिन याना थकेधका श्री क्षितीगर्म बोधिसत्त्व थःगु
 शरीरं अत्यन्त जाज्वल्यमान तेजपिकया शुद्ध जुया
 चवंगु ल्होहते थःगु तेजं छयका उगु ल्होहते थःगु
 शरीर लोनजुया क्षितीगर्म बोधिसत्त्व ओदियानाचार्य
 यात आज्ञा देकल । हे आचार्य ! छं एकचिन्त याना
 न्यों जिगु थव शरीरया अंश लिन जूगु ल्होहते जि हे
 खःधका छं फको भावभक्ति याना चवं धका थथे आज्ञा

जुया क्षितोगर्भ बोधिसत्व अन्तरध्यान जुया विज्यात ।
हे मैत्रीय !

थुलि क्षितोगर्भ बोधिसत्वया अंश लिन जुया वगु
निमित्तनं थुगु बैतरागयात गन्धेश्वरधका नां प्रख्यात
जुया थौया अद्यापी तक उंगु नामं प्रसिद्ध जुया च्वन ।
हे मैत्रीय ! उकें, गुम्ह मनुष्यपिसं थुगु बैतरागयात
थःम्ह फयां फको पूजादय्का जय तप ध्यान आदियाना
पूजायाना नमस्कार याई उम्हेसित गुबलेंहें कूष्टरोग
दर्ई मखु । फुक पापनाश जुया अनेअनेगु प्रकारया
रोग नाशजुया दिव्यदेह शरीर जुया बोधिज्ञान लाय्
दर्ई । हे मैत्रीय बोधिसत्व ! थुम्ह ओदिनाचार्यनं
थुगु गन्धेश्वर बैतराग सिद्धयाना विज्यात थुगु हे
पुण्यं भूमिस विहार दय्का उम्ह बोधि सत्वयात
स्थापना याना हानं गोपुच्छ पर्वत यागु समोपे वने
धका अनं प्रस्थान याना विज्यात धका श्री शाक्यमुनो
भगवानं मैत्रीय बोधिसत्व अदि सकल सभालोक
पिन्त आज्ञादेका विज्यात । श्वथेनतु क्रकुच्छन्द तथा
गतं धर्माकर राजायत आज्ञादेका विज्यात । इतिश्री
गन्धेश्वर बैतराग प्रसिद्ध स्वयम्भू पुराण महात्म्य
कथा सप्तमोध्याय समप्तम् ।

८. विक्रमेश्वर

ॐ नमो श्री स्वयम्भूवे नमोः । ॐ नमो श्री
विक्रमेश्वराय नमो ।

थनंलि श्री शाक्यमुनी भगवान् मैत्रीय बोधिसत्व
दि सकल सभालोकगणपिनिगु ख्वास्वया थुगु प्रकारं
आज्ञादेहा विज्यात । न्हायां क्रकुच्चन्द तथागतं धर्माकर
रानायांत आज्ञादेका विज्यागुविक्रमेश्वर वंतराग उत्पत्ती
जुगु महात्म्य खं सकल सभालोकपिन्त कनेत्यना ।

हे मैत्रीय ! ओदियानाचार्य गन्धेश्वर वंतराग
उत्पत्तीयाय धूँका अनं प्रस्थान जुया ववं २ गोपुच्छधयागु
पर्वतयासमिपे थ्येकाअत्तिहे उत्तमजुया चवंगुवन छगुवन ।
उगुवने वना गथे विचायात धाःसा जि निम्ह वंतरागयात
दर्शन यायहे धुन । हाकनं स्वम्हम्ह खर्गभ बोधिसत्वया
दर्शन याय्गु धैगु इच्छा याना थुम्ह ओदियानाचार्य उगु
वनेसं भिगु कूसासनयाना एकचित्तं श्री खगर्भ बोधिसत्व
ओह्वानयाना शंखंमन्त्रं वना, शङ्खपुयाव आचार्यं सेवा
यानाचवन थथे सेवा याना चवं चवं २ ताकाल दस्येल
थुम्हअष्टासिद्धी लायेधुँकुह्य ओदियानाचार्यया म्हुतुन शंख

पूगु सलं सुखावती भुवने बिज्याना च्वंहु श्री करुणामय
संनतुष्ट जुया अति हर्षयाना थःगु परिवार जुया च्वंहु
खगर्भ बोधिसत्वयात सता थथे आज्ञादेका बिज्यात ।

हे खगर्भ बोधिसत्व थपि नेपाले बिज्याना गोपुच्छ
पर्वतया सन्निधाने च्वना आपालं हे गुनदया च्वंहु ओदि
यानाचार्य धंम्ह सिथाय्वना वैंत उद्धार याना वा धका
आज्ञादेका बिज्यात । थयागु अवसरे श्री करुणामयनं
थथे आज्ञा जूगु खनेना खगर्भ बोधिसत्वं तथास्तु धका श्री
करुणामययाके बिदा कया थःगु शरिर तेजपिकया सुखा
वती भुवनं गोपुच्छ पर्वते थ्यंक बिज्यात । हे मैत्रोय !

अन तपस्यायाना च्वंहु ओदियानाचार्य यात स्वया
खगर्भ बोधिसत्व वहे आचार्य ज्वना पुया च्वंगु शंखे लिन
जुया उगु शंखे दुहाँ बिज्यात । हे मैत्रोय ! थुगु प्रकारं
उगु शंखे दुहाँ बिज्याना हानं शंखनतुं पिहाँ बिज्यात
जागु बखते बोधिसत्वजक शंखं अथ्येहे पिहाँ बिज्यागु
खनेवं उगू बने तःधगु मंगल जुल । गथे धाःसा न्हापा गना
वना सिनावने धुंकुगु सिमा, स्वामात, मेमेगु लता, लहरी
फुकहे सप्रै जुया बल । हानं न्हापा फल मसगु सिमा,
स्वामात आदि फुकहे ह्वयाबल । हानं वमजन्तुत त्वाना

चवनिपि त्वापु धैगुन मदया वन । थःथःहे माया
 स्नेह दया वल । हानं बनेक प्रकारया झंग पंछि बने
 थःथःगु मधुरं स्वरं पिकया हाला चवन । हे मैत्रीय !
 थजागु प्रकारं बने चवना च्वपि फुकसियाहे वडाहे
 आनन्द म्हिता चवन । यथे फुक बबजन्तु, झंगपंछि
 चवना चवनागु थासे वया चवंगु खना, हानं थगुहे न्ह्योने
 थथिम्ह बोधिसत्वन बिज्याना चवंगु खना थुम्ह ओदिया-
 नाचार्य थःगुमने अतो हर्षमानयाना बोधिसत्त्वयात
 स्वया थथे बिन्ति यात ।

धन्य धन्य जिगु भाग्य, जिगु मनोरथ पूर्ण उबीन
 छाया धाःसा थथिम्ह परमेश्वरया दर्शन लात धका
 हर्षमानयान स्वचा चहुला पंचो पचार पूजायाना न-
 मस्कारयाना स्तोत्र यात । हे परमेश्वर छल्पोल
 गथिम्ह धाःसा सुखावतो भूवनया नाथजुया श्री पंचबुद्ध
 भगवान्या सूति धारणयानातम्ह, सुवर्णया मकूटं पूया
 जाज्वल्यमान तेजपिकया अर्थात उगु तेज पिकया जित
 दर्शन बिया बिज्यात । हे परमेश्वर थथिम्ह छल्पोल
 यात जि नमस्कार । हे बोधिसत्त्व, संसारया धनि जुया
 दको प्राणीयात अज्ञाननाशयाना दिव्यज्ञान बिया
 बिज्याकम्ह । हानं चयच्यागु लाख सत्त प्राणीयात

प्रतिपाल याना बिज्याम्ह छल्पोल, थथिम्ह प्राणेश्वर
यात नमस्कार । हेपरमेश्वर पुर्नवार, अविचि नरके
शाधनयाना प्रेत लोक उद्धारयाना बिज्याकम्ह छल्पोल ।
हे नाथ ! जिखना सदां दयातया प्रशन्न जुया बिज्याहुँ
हे प्रभु ! छल्पोल दर्शन यानागुलि जि कृतार्थ जुल ।
हे खगर्भ बोधिसत्वधका थथे तोत्रयात । हे मंत्रीय । थथे
ओदियानाचार्य स्तोत्र यागु खना बोधिसत्व थथे
आज्ञा देकल ।

हे ओदियानाचार्य, छ धन्य धन्य खः । छं तपस्या
यागु खना जि खुसी ज्वीधुन । छाय्धाःसा थौछ
थनजक मखु । मेमेथाय्त्तं थथे हे तपस्यायाना वय्
धुंकल । उकिं छं तपस्या यागु पून्यया प्रभावं आपाल
तःधगु दिव्य ज्ञान सिकल । हे ओदियानाचार्य छं
अष्ट सिद्धि लाभ जुल । हानं चतुरवर्ग फलन प्राप्त
जूमहनं जुल । थुलिजक मखु छं योग ध्यानया फल
छ जोगेश्वर जुल । हे आचार्य छ नेपाल मण्डले जिपि
च्याम्ह बोधिसत्वया अश शरीर चिन्ह लिन जुय धुन ।
आथननं थव जिगु अंश, थन स्निन जुया तोताथके धका
थथे आज्ञा देका खगर्भबोधिस भत्व थःगु शरीर
तेजपिकया शुद्धगु ल्होहते खय्का थःगु अंशालिन

जुइका बिज्यात । हे मंत्रीय ! थथे लिन जुया
बिज्याय् थुं स्येलि थुम्ह छर्गभ बोधिसत्त्वं ओदियाना
चार्यया न्होने थथे आज्ञा दयका बिज्यात ।

हे आचार्य ! छन्त लिपा ज्वीगु खँ जि कनेत्यना
छं न्यों थवखँ गथे धाःसा कालान्तरे गोपुच्छ पवते
बिज्याम्ह ज्योतिरूप श्री स्वयम्भू भगवानयात रत्नया
पलेस्वाँ आदि तोपुया आपोलं चैत्य दयका प्राण प्रतिस्था
आदि याइम्ह छ ज्वो । हे आचार्य ! उगुईलय् कलियूग
आरम्भ ज्वो । हे ओदियानाचार्य, उगु अवस्थाय् जिपि
च्याम्ह बोधिसत्त्व लिन जुया ध्वंगु, च्यागु बैतरागयात
महादेव नामं प्रशिद्ध ज्वो । थजागु बञ्चते छं जुसां दक्को
शास्त्र, मन्त्रतन्त्र आदिफुक्क याहे अधिपतिजुया बन्धुदत्त
आचार्य धका नां प्रशिद्ध ज्वोतिनी । हेष्टस हानं छन्त
मेगु छगू भबिष्यया खँ कने छ न्यों लिपा कालान्तरे
जिमो गुरु गुम्ह श्री आर्याबलोकितेश्वर करुणामय
देवान्ती देवया नाथ जुया बिज्याइ तिनी । थुगु
अवसरे छगु शास्त्र मन्त्र तन्त्र विद्या आदिनं
परमेश्वर श्री करुणामय थव नेपाल मण्डले बिज्याई
तिनी । अले थुम्ह परमेश्वर श्री करुणामय थथे
बिज्याना फुक प्राणयात उद्धार याय्गु निमिन्ते थुगु

नेपाल मण्डले बिज्याई । हे वत्स । उगु वखते छंनं
 श्री परमेश्वर नेपाले बिज्याय धका, बिमज्या तल्ले
 छ थन नेपाले हे निर्वाणजुया पुनवरि हानं श्वहे नेपालेसतु
 जन्मकयाचों हेआचार्य थुबलेतकयात छ मोक्ष बनेम्बानी ।
 जि धयार्थे श्री करुणामय नेपाल मण्डले बिज्याके
 धुस्येलि थुम्ह करुणामयया मूर्ति दयेका प्राण प्रतिस्था
 दशकर्म, क्रियायाय् धुंस्येलि श्री करुणामययात
 स्थापना याना अत्यन्त बाँखाना च्वंगु सुन्दर दिव्य
 भाशने परमेश्वर श्री करुणामय बिज्याके धुंस्येलि
 तिनी छ जुसा वस्पोल श्री करुणामयया जःगु पालीस
 लोनजुया मोक्ष प्राप्त ज्यो । हे आचार्य ! थुबलेतिनी
 छन्त मोक्षगती लायी । थथिम्ह परमेश्वर यात स्थापना
 पाय मधुंतले छं जन्म मृत्यु, भोग याये माली हे
 तिनी । छ हथाय्चाय मते । जिपि च्याम्ह बोधि
 सत्त्व बैतरागपिन्त महादेव धका नां प्रशिद्ध यासां
 तबि छिमिसं छु संदेह कायमत्य । थुमिस्ये महादेव
 धका माने यासां तबि जिपि हे खः । छं यागु
 स्तोत्रयाना गुम्हेसिन्ह जिपि च्याम्ह बैतरागपिन्त
 पंचोपचार पूजायाना जप, ध्यान आदि अष्टङ्गप्रणामं
 नमस्कार याना प्रदक्षिणा याई । थजपि भक्तजनपित
 निश्चयनं इच्छा पूर्णफल प्राप्त जुया आनन्द मोक्षफल

त्रिमिसं बिगु जुल । छन मनोरथपूर्ण जुल धका
थथे आज्ञा देका खगर्भ बोधिसत्त्वं थःगु शरीर
लीनयाना बिक्रमेश्वर बंतराग धका नां प्रशिद्ध याना
अनहे अन्तरध्यान जुया बिज्यात ।

थथे धका श्री क्रकुद्धन्द तथागतं धर्माकर राजा-
यात आशः दयेका बिज्यागु खँ श्री शाक्यमुनी भगवानं
पुच्छाग्र चंत्यया न्ह्योने बिज्याना मैत्रीय बोधिसत्त्व
भादि सकल सत्त्व सभालोक पिनीगु न्ह्योने थुगु प्रकारं
आज्ञा दयेका बिज्यागु खँ बोधिमण्डप महाबिहारे
बिज्याना च्वम्ह जयश्री भिक्षुं जिन श्रीराज बोधिसत्त्वं
सकल सभालोकापता न्ह्योने आज्ञा दयेका बिज्यागु
थ्वहे खँ कुकुटा राम महाबिहारे बिज्याना च्वम्ह श्री
उप गुप्त भिक्षुं अशोक महाराज प्रभृति सकल सभा
लोक यात आज्ञा दयेका बिज्यात ।

थथे धका सोका बंतराग भक्त जुया, बंतराग यात्रा-
याना थथिम्ह परमेश्वरया खँ, मस्यूपिन्त कना थवीका,
साधुजनपिन्त थुगु बंतराग चाहला त्तिके बिगु । हानं
पण्डोतज्जूपिसनं व मेमेवि सस्यूपिसनं थुगु बंतरागया
नहात्म्य पुराण कती अथवा न्येती उह्य मनुष्यपिन्त

असंख्य २ पुण्यलाई धका ह्लाषान्हापा जुया बिज्यापि
मुनिश्वरपिसं थये धका आज्ञा दय्का बिज्याना चवने ।
इति श्री स्वयम्भु पुराणे श्री शाक्यमुनी भगवान् मैत्रीय
बोधिसत्त्व सम्बादे अष्ट वैतराग उत्पत्ति खगर्भबोधि-
सत्त्व प्रसिद्ध कथा अष्टमोध्याय समाप्तम् ।

स्तोत्र

ॐ बुद्धं नमामि सततं वरपद्मपाणी मैत्र्यात्मकं गणगञ्ज
समन्तभद्रं । यक्षाधिपोपरहीतोद्यतमं जुघोषं, विस्कंभिभनं
क्षितिगर्भखगर्भं प्रणमामि भक्त्याः ।

शुद्धि-पौ

शुद्ध	पाना	अशुद्ध	ज्ञो
मैत्रीय	३	मत्रीय	२
उगु राज्ये पित्तिना	१९	उगु पित्तिना	११
कि	१९	का	१२
गोकर्ण	२३	गाकण	१५
राजकुमारयागु	२४	राजकुमारय	५
स्यूगुजसा	२४	स्यूगुजसा	६
ज्ञोगु	३३	सोगु	१९
कालि	३३	का	१९
स्वस्ति	३४	स्वति	५
तथास्तु	३४	तास्थतू	२०
सार्दाम देका	४३	सार्दादय्का	१०
स्थापना	४४	स्गापना	१
पचारं	४४	पचारयात	३
जोगिनीगणस	४५	जोगिनीगण	५
कोखाया	४५	कोशया	१०
बिज्यात	४६	बिज्या	८
भावमिदीवराक्ष	५३	भावमिदीराक्ष	७
मनो	५९	नमो	१६
वोधिसत्व	५९	वोधिसत्व	२१
न्हापायाथ्येतुं	६०	न्हापायथिन्	२

शुद्ध	पाना	अशुद्ध	ज्ञो
भक्तिया	६२	भक्ताया	७
योगीणीगण	२	यागनागण	७
वैतराग	६२	वतराग	१६
विज्यात	६४	विज्त	१
धुंस्येली	६५	धुंस्येल	१०
सोन्नो	६६	सासा	३
कापलिया	६६	कापालया	७
योग	६९	याग	८
प्रज्ञांतक	७०	पद्यातक	१८
भैरवयात	७०	मरवयात	१९
धका गणेशं	७२	धागु गणेशंयात	११
विघ्न	७२	विन्ध	१८
भजागु	७६	जागु	१५
चवंगु	७७	चवनागु	६
छं	७८	छ	१०
बोधिसत्वं	७८	बोधिसत्व	१९
आदि	७९	दि	५
अष्टाङ्गप्रणामं	८०	अष्टङ्गप्रणामं	१९
आज्ञा	८१	आशा	३
महात्म्य	८१	नहात्म्य	१९
चवन	८२	चवने	२

**थुगु “अष्टवैतराग महात्म्य” सफू प्रकाशित
याय्त सहयोग याना बिज्यावि/दिपि भाजुपिनीन्
नामावली:-**

१. श्री मुक्तिभद्र बज्राचार्य वॅला, यल	५०।-
२. श्री पूर्णमान शिल्पकार दिल्लीबजार, यें	३५।-
३. श्री मङ्गलकृष्ण शिल्पकार जोम्बाहाः, यल	३०।-
४. श्री धर्मरत्न बज्राचार्य हःबाहाः, यल	२५।-
५. श्री वीरराज बज्राचार्य बुवाहाः, यल	२५।-
६. श्री जीतमेहर बज्राचार्य सिवाहाः, यल	२०।-
७. श्री हर्षरत्न बज्राचार्य प्यंगथां, यल	२०।-
८. श्री आशाकाजी शाक्य नःबाहाः, यल	१०'-
९. श्री देवराज शिल्पकार इखालखु, यल	१०।-
१०. श्री रत्नलाल शिल्पकार जोम्बाहाः, यल	१०।-
११. श्री धनवहादुर शिल्पकार ,, ,,	१०।-
१२. श्री हेरावहादुर शाक्य नःवाहाः, यल	५।-
१३. श्री जोगरत्न प्यंगथां, यल	५।-

मुद्रकः:-मञ्जुश्री प्रिन्टिङ्ग प्रेस ललितपुर फो नं २१५०८